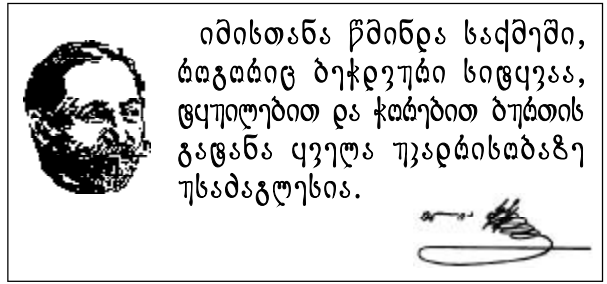

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საღმრთო, დიდებულ ბეჭდურ სიფყვას, ფერილებით და ჭაბჭობით ბუბთის გაფანა ყველა უკადრისადაც უსამაგლესია.

დაარსებულია 1918 წელს.
 სუთხაბათი, 28 თებერვალი, 2013 წელი.
 №38 (7165)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

26 თებერვალს ტელეჟურნალისტებთან შეხვედრისას ყავლგასულმა მიხეილ სააკაშვილმა ყველასთვის ცხადი გახადა თავისი ქოსატყუილობა – იმდენი იცრუა, იმდენი ტყუილი გაავრცელა, იმდენადამიანს დასწამა ცილი, შინაურსა თუ გარეულს, იმდენი უკადრებელი იკადრა, რომ ძალაუფლების დაკარგვით ბოროტად დაბოლმილმა ოპოზიციური პარტიის თავკაცმა ნამდვილად საქვეყნოდ და საბოლოოდ მოიჭრა პრეზიდენტობის ცხრა წლის მანძილზე არაერთგზის შერცხვენილი თავი.

მერედა, უნდა კი ქვეყანას მსოფლიოს საზოგადოებრივ თვალში ასეთი სახელგატეხილი და თავმოჭრილი პრეზიდენტი?!

2-3 დღე – ივანიშვილის მიერ ჩართული ნაგებობი და სააკაშვილისთვის რომის გაკეთების დაკარგული შანსი ③

დაუკონტრაქტებელი დამნაშავენი და დაუკონტრაქტებული ნაგებობისგები ⑥

⑧ სააკაშვილი ინსპექციას უღის?

პოლიტიკური როლი, რომელიც მიხეილ სააკაშვილს სა-
შუალებას მისცემდა დროებით მაინც მოერიდებინა თავი
პოლიტიკური სოციალიზაციის და 2013 წლის საპრეზიდენ-
ტული არჩევნებისთვის არა თუ ნაციონალური მარცხი,
არამედ პოლიტიკური ყაიში დაფიქსირებინა, რასაც ალ-
ბათ მონიანი აღმდეგე უწოდებდა ხელს – შეუძლებელი
გახდა. ახლა საათი წამებს სწორედ ნაციონალურ უთვლის
და სააკაშვილის სველად ელოდება. ამ სველსთვის კი მხო-
ლოდ 2-3 დღეა დარჩენილი. მერე ბრძოლა სიკვდილამდე
ან გამარჯვებამდე – იმის მიხედვით, ვისთვის რომელი
მდგომარეობა უფრო ახლო და მისაღებია.

ივანიშვილი სააკაშვილს „გარდემ“ გაუკეთა და როქი კი
შემდეგი სველა ვერ იქნება. ახლა სააკაშვილი დანიელი პრინ-
ციის დილემის წინაშე დგას და რა გზას აირჩევს, ეს სწორედ
2-3 დღეში გახდება ცნობილი.

ეპისტოლარული ურთიერთობა ქართულ პოლიტი-
კაში არახალია. მაგრამ ბიძინა ივანიშვილისგან მის
პირველ ორ წერილს თუ არ ჩავთვლით, ასეთი სველა
და თანაც ამ ვითარებაში, ცოტა არ იყოს, მოულოდ-
ნელი იყო.

არ დაგვიწყებ იმაზე საუბარს, რომ ამჟამად პო-
ლიტიკური კრიზისში მნიშვნელოვანი წვლილი პრეზიდენ-
ტი-მინისტრსაც ეკუთვნის და ეს პირველ რიგში, მი-
სი სუსტი საკადრო პოლიტიკის გამოცხადებაა, მაგრამ
ისიც ფაქტია, რომ რასაც სააკაშვილი და მისი გუნ-
დი დღეს აკეთებს, ამას პოლიტიკური ბრძოლა არ ქვია
და ეს უფრო ობსტრუქციაა – ქვეყნის, სახელმწიფოს
წინაშე.

როგორც იტყვიან, ჟირაფი მაღალია და იგი უკეთ
ხედავს... ამ პრინციპით თუ შევხედავთ მოვლენებს, ივა-
ნიშვილი უფრო მეტ ინფორმაციას ფლობს, ვიდრე რო-
მელიმე ჩვენგანი და ალბათ, ეს ყველაფერიც გახდა
იმის მიზეზი, რომ მას საქართველოს პრეზიდენტის-
თვის ულტიმატუმი წაყენებინა.

მართალია თავად ივანიშვილი აცხადებს, რომ ამ ულ-
ტიმატუმის შედეგი მხოლოდ საზოგადოების რეაქცია
და მისი დაფასება იქნება, მაგრამ ისიც ნათელია, რომ
მხოლოდ მოსალოდნელი საზოგადოებრივი ემოციების
გამო არ აფრთხილებს ივანიშვილი მის მთავარ ოპო-
ნენტს. რაც შეეხება „დაფასებას“, ახლა ამაზე არ შევ-
ჩერდები, ეს სხვა თემაა და სხვა დროს ვისაუბროთ,
თუმცა, ორი სიტყვით ვიტყვი რომ ივანიშვილის გუნდს
დასაფასებელი ოპორტუნობები და მით უფრო, მომს-
რების შერჩევასა და დანახვის გაუგებარი კრიტერი-
უმები აქვს.

და მაინც, რას ითხოვს ივანიშვილი სააკაშვილის-
გან და, როგორც იტყვიან, რატომ „ჩაუტარა“ ასე
მძიმედ და ულომობლად.

„ხელისუფლების საკითხი ქვეყანაში გადამწყვეტილია
და ამიტომ არ მოგმართავთ როგორც პოლიტიკურ მო-
წინააღმდეგეს, რომელსაც რიგში დამრჩა გასარევი-
ვი“, – ასე მიმართავს ივანიშვილი პრეზიდენტს და ამით
გახაზობს ეუბნება მიხეილ სააკაშვილს, ერთხელ „სომ
აგისურულე, რასაც დაგვირდა“, თუ საჭირო იქნება კიდევ
გავიმეორებო. ვისაც ამ დრომდე არ სჯერა, რომ ივა-
ნიშვილი პოლიტიკაში სააკაშვილმა შემოიყვანა, უფ-
რო სწორად, აიძულა რომ შემოსულიყო პოლიტიკა-
ში, იქნება ახლა მაინც მიხედეს – ეს რეალურაა. 1 ოქ-
ტომბერს ივანიშვილმა სააკაშვილი პირნმინდად და-
ამარცხა და თან საკუთარ მოედანზე – „შეუსრულა“
როგორც იტყვიან და ახლა შანსი არაა, არ მისცემს რე-
ვანგოს საშუალებას.

„ხელისუფლება თავისი ხალხის წინაშე პასუხისმგე-
ბელი, ხოლო ხალხი თავის ხელისუფლებებზე პასუხის-
მგებელი. ამიტომ ვცდილობ, ყველაფერს და ყველას არ
გადავგას ხაზი, ყველაფერს და ყველას არ მოვცნობს ლა-
ქა, მათ შორის, ქართველი ხალხის თავმოყვარეობას და
ღირსებას“, – ამბობს ბიძინა ივანიშვილი და არადა და-
გიმალათ ამ ფრაზის წაკითხვისას პრემიერი გულუბ-
რყვილო, მიაბიტი ბავშვი მგონია. ნაციონალურ მოძრა-
ობას არასოდეს ჰქონია პასუხისმგებლობის გრძნო-
ბა და ყველაფერი გააკეთა იმისთვის, რომ ხალხსაც
მოსპობოდა ამის შეგრძობა. შესაბამისად, ამით ვერ
მოხერხდება პრეზიდენტისა და მისი გუნდის გულის
აჩუყება.

აი, შემდეგ კი პრემიერი უფრო პრაგმატული ხდე-
ბა და საზოგადოებას არ უმაღავეს, რომ საკონსტიტუ-
ციო ცვლილების სანაცვლოდ „ეთანხმდებოდა ამნის-
ტიის ისეთ ვარიანტსაც კი, რომლის ახსნა ძალიან გა-
მიჭირდებოდა საზოგადოებისთვის“.

ბატონო პრემიერი, ეს რომ შეცდომაა, ანუ შეცდომა
იყო, იქნებ ამას ოდესმე მიხვდნენ თქვენი გუნდის ის
ნარმომადგენლები, რომლებმაც შეძლეს თქვენი და-
თანხმება ამნისტიასთან დაკავშირებით. ამ ხალხმა და-
ნაშაული ჩაიდინა და ნურავინ იტყვის, რომ ადამია-
ნები სისტემის მსხვერპლი გახდნენ შეილები გამოკ-
ვების აუცილებლობის და სხვა მრავალი, მაგალითად,

2-3 დღე – ივანიშვილის მეორე ჩართული ნაბიჯი და სააკაშვილისთვის როქის გაკეთების დაპირობული შანსი

შესაძლო შანტაჟის და სხვა მოსალოდნელი უგვანო
საქცილებების გამო. აქ მართალია ფორმულა მოქმედებს
– იცი რომ დანაშაულს ჩადიხარ, მაგრამ შევიღებ გინდა
მადლარი გაყავდეს, ჯიპებით იგრილო, თავზე დაასაქ-
მო მის ვისაც გიბრძანებენ, რომლის შვილიც, ოჯა-
ხიც და ღირსებაც ცალ ფეხზე გკიდია და პასუხი არ
აგო? ანუ იმეორე შენი შვილი ისევე როგორც სხვისი
შვილის შიმშილს მოითხოვ და თავზეც დაასაქმებ-
ნი და ღირსებაც შეინარჩუნე. ეს უფრო კაცური
არაა? თუნდაც უფრო სახელმწიფოებრივი? ამიტომ
ამნისტიის ის მოდელი, რომელიც სააკაშვილის სურ-
და და რაზეც გარკვეული თანხმობა ივანიშვილის გუნ-
დიდანაც იყო, კარგია რომ ჩავარდა და არ გავიდა.
თუ ივანიშვილის მიმართვის პათოსს მივადევნებთ
თვალს, მან შეძლო დასავლეთის ყურადღება მიეპყრო
რამდენიმე უმნიშვნელოვანეს ფაქტორზე. პირველი – სა-
აკაშვილი დამნაშავეა, რომელიც საკუთარი თავის გა-
დასარჩენად ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებას უფსკრულ-
ში მიატყენებს და ღუპავს საკუთარ გუნდასაც, რომელ-
საც პოლიტიკური ცხოვრების უფლება აქვს. მეორე – და-
სავლეთში ისედაც კარგად იციან და გაიგეს სააკაშვი-
ლის ცხრანალიანი მმართველობის სიმასინჯეები და, შე-
საბამისად, პრემიერმა ცივილიზირებულად აუხსნა მათ,
რომ სააკაშვილის მხრიდან სახელმწიფო გადატრიალე-
ბას არ გამოიჩინებს, რაც კიდევ უფრო გააძლიერებს
მმართველობის მახინჯ ფორმებს და მესამე – ივანიშვილი
მზადაა კოშხბიტაციისთვის, სააკაშვილი კი – არა.

პრემიერი ღიად ამბობს, რომ სააკაშვილი საკუთარი
გუნდის წევრებს გაზვიადებული საფრთხის განცდით

აკავებს და აშანტაჟებს – „თქვენ ყველაფერი გააკეთეთ
იმისათვის, რომ ცივილიზებულ, სათანამშრომლო ვი-
თარებაში არ გადასულიყო პროცესი. ამის მიზეზი მხო-
ლოდ ერთი შეიძლება იყოს – თქვენს გუნდს თქვენ გარ-
შემო მხოლოდ თქვენ მიერვე გაზვიადებული საფრთხის
განცდით აკავებთ და აშანტაჟებთ“. ამ მესიჯით კი ივა-
ნიშვილი თავად სააკაშვილის გუნდის წევრების გა-
მოფიხილებასაც ცდილობს. თუმცა, ისიც ცხადია, რომ
ყველასთან მიმართებაში ეს ნამდვილად არ გამოვა და
პრეზიდენტს ჰყავს ორი ათეული ადამიანი, რომელიც
მას მართლაც ჩაყვება თუნდაც პოლიტიკურ სამარეში.
ცალკეული დეტალები, რომლის განზოგადებაც ასე-
ვე საინტერესოა, მიმართებაში უხვად არის, მაგრამ უმ-
თავრესი მაინც ის არჩევანია, რომელიც მიხეილ სა-
აკაშვილმა უნდა გააკეთოს და რომლისთვისაც ბიძინა
ივანიშვილმა ორი-სამი დღე შემოფარგლა.

„ინიცირებული კონსტიტუციური ცვლილება პარლა-
მენტში მარტის ბოლომდე დადგება კენჭისყრაზე. ეს კენ-
ჭისყრა კი უკვე ნამდვილად იქნება წყალგამყოფი. გნე-
ბავთ ულტიმატუმად მონათლეთ ჩემი სიტყვები და გნე-
ბავთ პოლიტიკურ დიდსულოვნებად, მაგრამ სრულიად
ცალკაანად ვაცხადებ – ვინც ეთანხმება ამ ცვლილებას,
იგი აგრძელებს ქვეყნისთვის სამსახურს, ეწოდო-
მების გამოსწორების და უკეთესი პოლიტიკური მომავ-
ლის შანსი; ვინც უარს ამბობს ამ ცვლილებაზე, იგი იღებს
სრულ პოლიტიკურ პასუხისმგებლობას ყველაფერზე, რაც
9 წლის განმავლობაში ნებისმიერ თქვენს თანაგუნდელს
ჩაუდენია და ამ ტვირთით აგრძელებს ცხოვრებას.“

მე კარგად მესმის, რასაც ვამბობ. საკითხი ამგვარად
მმართველი კოალიციის შიგნითაც კი არასოდეს დამი-
ყენებია და არ გამომიცხადებია ე.წ. საველდულო კენ-
ჭისყრა. მაგრამ ახლა საქმე რომელიმე „საკითხს“ არ ეხება.
კონსტიტუციური ცვლილებები ეპოქალური თემას და-
უკავშირდა: წინ – მომავლისკენ, თუ უკან – წარსულისკენ.
ამიტომ ვერ მივიღებ ვერანაირ „კი, მაგრამ“-ს და „დღეს
არა, ხვალ“-ს. – აცხადებს ივანიშვილი და სწორედ ესაა
ის სველა, რომელიც სააკაშვილს როქის გაკეთების სა-
შუალებას არ აძლევს.

თუმცა, რაღა სააკაშვილს, ეს ფრაზა სააკაშვილის
გუნდის ბევრი წევრს, გარდა იმ ორი ათეული სამა-
რეში ჩამყვლისა, ათქმევინებს „წინ! მომავლისკენ!“ და
ეს გადამწყვეტილება სააკაშვილმა არამც და არამც არ
უნდა აღიქვას საკუთარი თანაგუნდელის ურამდუ-
რობად ან ღალატად. ეს იქნება პრაგმატული ნაბიჯი,
რომელიც ქვეყანას პოლიტიკური კრიზისის დაძლე-
ვაში დაეხმარება.

2-3 დღე არც ისე დიდი დროა, მაგრამ არც ცოტაა, რომ
გადამწყვეტილება ვერ მიიღოს მიხეილ სააკაშვილმა. სა-
აკაშვილი პოლიტიკური ვამპირია, იგი გვინდა თუ არა სა-
მაოდ გათვითცნობიერებულია მაკიავილიზმი. მართალია,
ეს ნიჭი, მას შეუარდნაძისავით თანდაყოლილი არ აქვს, მაგ-
რამ აქვს და ამის დაუნახაობა არ შეიძლება. შესაბამისად,
იგი შეეცდება ამ ვითარებიდან „მშრალი“ გამოვიდეს. შე-
ეცდება და გამოუვა თუ არა, ეს სხვა საკითხია.

და მაინც ჩემთვის, საქართველოს რიგითი მოქალა-
ქისთვის, ამ მიმართებაში უმთავრესი ფრაზა ასე უღერს:
„რაც შეეხება კანონს, იგი ყველასთვის კანონად დარ-
ჩება: თქვენგან განთავისუფლებული სასამართლო უდა-
ნაშაულოს თავის უფლების გარანტიას მისცემს, ხოლო
დამნაშავეს – სასჯელს“.

ისე, 19 აპრილის ორი თვით ადრე დათქმა ის შეცდომა
იყო, რომელიც ნაციონალიზმისთვის მართლაც საველდლო
შეიძლება აღმოჩნდეს. მიშას თანამშრომლები, ამას
როცა კარგად გაანალიზებს, ჩვეულ სტილში დააღწის
თავში ამ „საკარალურ“ თარიღის შემჩრეველ სუბიექტებს.
ისე, 19 აპრილის „ისტორიას“ თუ გადავხედავთ ამ დღეს –
1999 წელს – გერმანიის პარლამენტი დაბრუნდა ბერლინ-
ში, 2007 წელს კი რუმინეთის პარლამენტი უფლებამოსი-
ლება შეუნყვია პრეზიდენტ ტრაიან ბესესეს ქალაუფ-
ლების გადაჭარბებით გამოყენების ბრალდების გამო. კი
ნამდვილად ნიშანდობლივია 19 აპრილი.

მაგრამ მანამ 2-3 დღეა... ჩართული წამშობი და როქის
გაკეთების დაკარგული შანსი.

ლევან ნოზაძე,
X0-308-360

ალიანს-ჩალიანსი

**პრაზიკონები გახსნა
ბავშვივით იხსნა**
– მრთი ძალიან კარგი ფრაზა არსებობს
– ყველაფერი კარგად იქნება, მაგრამ ასევე
მინდა ჩემი სურვილი გამოვხატო. როგორც
ერთი რიგითი მოქალაქე, ვამბობ – მე არ
მინდა ჩემი ქვეყნის პრეზიდენტი იქცეოდეს
პატარა ბაცნა ბავშვივით, იმითომ, რომ
ტიყულების თქმა ამ სიმალის თანამდებო-
ბიდან ნამდვილად მიუღებელი და უკადრი-
სია, განაცხადა ჟურნალისტებთან საუბარ-
ში ევროპულ და ევროატლანტიკური
სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში
სახელმწიფო მინისტრმა ალექსი პეტრიანა-
შვილმა პრეზიდენტის განცხადებების კო-
მენტირებისას.
მისი თქმით, პრეზიდენტის განცხადებე-
ბი რეალურად საფრთხეს უქმნის ქვეყნის
ევროპიკის ისეთ მნიშვნელოვან სექტორს,
როგორიც არის საბანკო სექტორი.
– არ მინდა მართლაც, გულწრფელად, ის,
რასაც ვხედავ პრეზიდენტის გამოხატეა-

მებში. უფრო მეტი დაღვინება, სერიოზუ-
ლობა და სიმშვიდე მართებს, – განაცხადა
ალექსი პეტრიანაშვილმა.
„გლახის ნაამბობი“
საბარლამენტო უმრავლესობის ერთ-
ერთი ლიდერი ლევან ბერძენიშვილი პრე-
ზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის გამოსვლას
„გლახის ნაამბობს“ უწოდებს. – ბატონი
პრეზიდენტის გულმინდვილი გამოხატეა შე-
ცავდა უამრავ სიტყვას და ძალიან ცოტა ინ-
ფორმაციას. ძირითადი ინფორმაცია იყო
ის, რომ იგი მზადაა მოლაპარაკებების-
თვის, დანარჩენი წარმოადგენდა მხოლოდ
ლაპარაკს, ტრამპას და ბევრ ტყუილს. მე
ასეთ გამოსვლებს ვეძიებ ხოლმე გლახის ნა-
ამბობს – მან შემოგვიჩვენა, რომ ნაწყენია
პარლამენტის თავმჯდომარეზე, რადგან
თურმე ცინიკური სახე გაუხდა, არადა სი-
ნამდვილეში ნაწყენია, რადგან დაავით უსუ-
ფაშვილი შეეპასუხა და არ აცალა ტყუილე-
ბის თქმა, როცა ერთად გამართეს პრეს-

კონფერენცია მოლაპარაკების შემდეგ. სა-
აკაშვილი ნაწყენია ბიძინა ივანიშვილზე და
ა.შ. – განაცხადა ლევან ბერძენიშვილმა.
რაც შეეხება პრეზიდენტის გადაწყვეტი-
ლებას, სახელმწიფო დაცვაზე უარის
თქმასთან დაკავშირებით, დეპუტატი ამას
„ბავშვობანას თამაშს“ უწოდებს და აღნიშ-
ნავს, რომ სააკაშვილის, როგორც ქვეყნის
პირველი პირის უსაფრთხოება მაინც იქნე-
ბა უზრუნველყოფილი.
საერთო ჯამში, ბერძენიშვილი სააკაშვი-
ლის გულმინდვილი გამოხატვას სამარცხვინოდ
მიიჩნევს და ამბობს, რომ ის სამარცხვინო
იყო ზოგიერთი ჟურნალისტისთვისაც.
„წულავივი ჯო“
საბარლამენტო პრეზიდენტი მიხეილ სა-
აკაშვილი თბილისის საერთაშორისო
აეროპორტში „ნისანის“ მარკის ელექტრო-
მობილით, დაცვის გარეშე მივიდა. ელექ-
ტრომობილს თავად მიხეილ სააკაშვილი
მართავდა. მასთან ერთად იმყოფებოდნენ

საქართველოს პირველი ლედი სანდრა რუ-
ლოვსი, თბილისის მერი გიგი უტუღლავა მე-
უღლესთან ერთად, ყოფილი პრემიერი-მი-
ნისტრი ნიკა გილაური და საპარლამენტო
უმცირესობის სხვა ლიდერები.
– სუთი კვირაა, როგორც კი ნათელი გახ-
და, რომ დაცვის სამსახურის აქვს სერიო-
ზული პრობლემები, დაცვის გარეშე დაე-
დივარ. ჩვენ ვერავინ ვერ შეგვიშლის გადა-
ადგილებას, ვერ შეგვიზღუდავენ ადამია-
ნებთან შესვლას და ჩვენი ფუნქციების
შესრულებას. ზედმეტი დრამატიზაცია და
სპეკულაცია ამ თემაზე არ არის საჭირო, –
განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა.

ინტერპრესი

ბათუმში სულ უფრო აზიზის სახელობის ჯამე თეატრის უკან, მოედანზე არ აშენდება. თუმცა, ჯამე მაინც აშენდება, მაგრამ ქალაქის რომელ უბანში, ჯერ ცნობილი არაა.

მას შემდეგ, რაც აჭარის ხელისუფლებამ რესპუბლიკურმა მთავრობამ გადაწყვიტა, რომ აჭარის რესპუბლიკურ სპორტულ-კულტურულ ცენტრს, აჭარის რესპუბლიკის სახელმწიფო სპორტულ-კულტურული ცენტრის დასახელებას, მისი დახმარებით და მუსლიმანურ სალონებს ააშენებდნენ. თუმცა, ტუზი მაშინ დაეცათ, როცა პრემიერ-მინისტრი თურქეთის ვიზიტად ეწვია და მუსლიმური ქვეყნის კოლეგასთან ერთად გადაწყვიტა თურქეთის ტერიტორიაზე არსებული ორი ქართული ეკლესიის რესტავრაციის სანაცვლოდ ბათუმში ახალი ჯამე აშენებულიყო. ივანიშვილის განცხადება ამასთან დაკავშირებით იმდენად კატეგორიული იყო, რომ თავში არავის მოხვლია ეს გადაწყვეტილება გაეპროტესტებინა. ან კი ვის უნდა გაენია წინააღმდეგობა? ეგრეთ წოდებული ნაციონალიზმის-ოპორტიუნა აქამდე არ იზამდა იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ თავის დროზე სწორედ მათი ნაქებები იქნა და მხარდაჭერით აგორდა აზიზის სახელობის მეჩეთისა და ჯამეს აშენების თემა. აჭარის ახლანდელი რესპუბლიკური ხელისუფლება თავის დროზე რომ შეიგანს იხევედა, მუსლიმანური სალონების აშენება ბათუმში დაუშვებელიაო, ახლა აცხადებს, მასე კი არ გვითქვამს, ჩვენ იმის წინააღმდეგ ვიყავით, აზიზის სახელი არ დარქმეოდა, იუნეგრების საფლავებზე არ აშენებულყო და უცხო ქვეყნის ფულით არ ყოფილიყო დაფინანსებულიო. გამომდის, მე და ჩემსთანები ბათუმის თავსება წვიმას, ერთხელ და ორჯერ კი არა, ვინ იცის რამდენჯერ, რომ ვიდეკით ჯამეს აშენების სანადადმდგომი აქციებზე, გამოგვიყენეს, გვაყვირეს, „არა, არაა“ და ახლა თანამდებობები რომ მოიგებს, კარგად იყავითო გვითხრეს. ამიტომაც ვალიანებთ მე და ჩემსთანები, რომ დღეს აჭარის ჩვენზე ჭკვიანი მთავრობა და უზენაესი საბჭო ჰყავს. რადგან არც ახლანდელი მთავრობის თავმჯდომარე და არც მისი არც ერთი მინისტრი, არცერთი აქციაზე არ მიწახსია, რომელზეც ჯამეს აშენების თემა წამოძრობის სანადადმდგომი საკითხები იხილებოდა. ისხდნენ თავისთვის ბანკებში, თუ ნაც-მომხრების ნაბობებ თანამდებობებზე და ჩვენს პროტესტზე, ალბათ, ქორქილეს ბუნდეს. ახლაც დაგვიცინია. რა გაწყობა, მურმან დუმბაძის და მისი უახლოესი გარემოცვის წყალობით, ამასაც უნდა შევეგუოთ აჭარის მცხოვრებნი და მადლობა ვთქვათ თუ ეს გვაკმარეს და უარესი არ დაგვმართეს.

ვისაც არ გახსოვთ, გაგახსენებთ, რომ რესპუბლიკური პარტიის აჭარის ორგანიზაციის, ფაქტობრივად, მაშინ დაიშალა, როცა მურმან დუმბაძემ ჯამეს აშენების წინააღმდეგ გაილაშქრა. მაშინ იგი ისე გარიცხეს პარტიიდან, თბილისში არც კი დაუშახეს. გარიცხვის ოფიციალური მიზეზი პარტიის ცენტრალურ ოფისთან ჯამეს აშენების წინააღმდეგ შეუთანხმებელი განცხადების საჯაროდ გაკეთება იყო. დუმბაძის შემდგომი ნაბიჯი ის გახლდათ, რომ რამდენიმე ასეულმა რესპუბლიკელმა მას მხარი დაუჭირა და პარტია დატოვა. მურმან ბატონია კი საზოგადოებრივი მოძრაობა და ავფუძა. სწორედ ამ მოძრაობით და მისი მომხრე ყოფილი რესპუბლიკელებით შევიდნენ ის და ახლანდელი უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ავთანდილ ბერიძე „ქართულ ოცნებაში“.

ახლა აჭარის უმაღლეს საბჭოში და ბევრ სხვაგან სწორედ ის ხალხია დეპუტატები და დასაკმებლები, მაშინ დუმბაძეს რომ დაჰყვენი და რესპუბლიკელთა რიგები დატოვეს. ფაქტობრივად, ბათუმში ეს პარტიული ორგანიზაცია თითქოს-

და დაიშალა. აჭარის რესპუბლიკელებში ცნობილი სახეებიდან ახლანდელი ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარე ირაკლი ჩავლეიშვილი და უმაღლესი საბჭოს კომისიის ახლანდელი თავმჯდომარე გიორგი მასალკინი დარჩნენ, დანარჩენი წევრები დაიშალა ანგარიშგასაწივ ქალას არასდროს არ წარმოადგენდა და ისინი არც არავის გახსენებია.

აჭარის რესპუბლიკელების გახლეჩას წინასაარჩევნო ფარსი იყო, დაბალრეიტინგულ პარტიას ელექტორატი რომ შეენარჩუნებინა, თუ მართლა იდე-

ივანიშვილის განცხადებაზე დაყრდნობით გეუბნებით ამას.

— არ ვიცი.

— თუ არ იცით, შეგახსენებთ, რომ ბატონმა პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა: **ჯამე აშენდება, მაგრამ არა იმ ადგილას, რომელზეც იყო საუბარი და არა სულთან აზიზის სახელობისო. თქვენ როგორ ფიქრობთ, ბათუმელს ვინმე შეეკითხება სად უნდა აშენდეს ჯამე?**

— ბატონო ამირან, ამას ბათუმელებს არავინ არ შეეკითხება. ამისთვის არსებობს საკრებულო. როდესაც ადამიანი-

ბათუმელებს არაკვირ კითხავს სად აშენდეს მეჩეთი...

ოლოგიური შეუთანხმებლობა, ამაზე ახლა ბათუმში ბევრს ლაპარაკობენ. ამდენად, საფუძველს მოკლებული არც ერთი უნდა იყოს და არც მეორე. მით უმეტეს, რომ თავის დროზე ნაკიდებულები და ერთმანეთის მლანძღავი რესპუბლიკელები ახლა პარლამენტშიც და აჭარის უმაღლეს საბჭოშიც ფრიად სიამტკბილობენ. არც უსუფაშვილ-დუმბაძეს აქვთ ერთმანეთში გასაყოფი რამე და არც მასალკინ-ჩავლეიშვილ-დუმბაძეს. არადა, გაყრის დროს ისინი ერთმანეთის მიმართ მკვახე-მკვახე გამოქმებსა და შეურაცხყოფელ ეპითეტებს არ იშურებდნენ. ერთმანეთის განსაკუთრებულად ინტერნეტსაც მოხერხებულად იყენებდნენ და მასმედიასაც.

ერთხელ კიდეც დამტკიცდა, რომ პოლიტიკაში მუდმივი მსოლოდ ინტერესებია და არა მეგობრობა, ან პარტიული ძობა-ერთობა.

ისევე ჯამეს მშენებლობის პერსპექტივას დავეუბნებდეთ. ახლახან მურმან დუმბაძემ რომ განაცხადა, ჯამე უნდა აშენდეს, აბა არ უნდა აშენდესო, ეს უკვე ვიცით. „საქართველოს რესპუბლიკის“ მკითხველებს აჭარის პირველი კანონმდებლის ავთანდილ ბერიძის პოზიცია აინტერესებთ. ამის თაობაზე თბილისიდან, ქუთაისიდან, რუსთავიდან, ზუგდიდიდან, აჭარის რეგიონიდან არაერთი მკითხველი დამიკავშირდა ტელეფონით. მეც ვაკმაყოფილებ თქვენს თხოვნას, ძვირფასო მკითხველებო და მცირე შემოკლებით გთავაზობთ აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის ავთანდილ ბერიძის ინტერვიუს, რომელიც მან „საქართველოს რესპუბლიკას“ მისცა.

— ბატონო ავთანდილ, ბათუმში უკვე გადამწყვეტილია ჯამეს მშენებლობა...

— თქვენ ასე ფიქრობთ?

— მე ასე იმით ვფიქრობ, რომ ასე ფიქრობს პრემიერ-მინისტრი. ბატონ ბიძინა

ბი დეპუტატს ირჩევენ, მაშინ მას მისი უფლებების დელეგირებას უკეთებენ. ამდენად, ამ საკითხს დეპუტატები გადაწყვეტენ. რაც შეეხება იმას, აშენდება თუ არა, არ ვიცი. ბატონმა ბიძინა ივანიშვილმა ბრძანა, თუ მრევლის მოთხოვნა იქნება, აშენდებო. ისე უნდა გითხრათ, რომ მრევლი ქრისტიანული ეკლესიისთვის დამახასიათებელი დასახელებაა. ორი პრემიერ-მინისტრი შეთანხმდა, აშენდებაო, როგორ აშენდება, ეს სხვა საკმეა. მე ასე წარმომიდგენია: მუსლიმანური აღმსარებლობის ადამიანები შეიკრიბებიან და მიმართავენ ადგილობრივ მმართველობას ჯამეს აშენების შესახებ. ისევე როგორც, მაგალითად, ჩემს სახლთან ახლოს, გორგოლაძისა და გრიბოედიკის ქუჩების კუთხეში, შენდება ეკლესია. შეიკრიბა ხალხი, დაწერეს განცხადება, მიმართეს ბათუმის მერიას. მერიამ მოითხოვა შესაბამისი საბუთები მისი მფლობელობის შესახებ, პრექტი, მოხინაღრეთა თანხმობა და შენდება გადაწყდა მშენებლობის საკითხი. რაც შეეხება დაფინანსებას. ისე, როგორც ეკლესია შენდება შემოწირულობებისაგან, ისე აშენდება ჯამეც.

მე წინააღმდეგი ვიყავი აზიზის სახელ-

ობის ჯამეს აშენებისა. წინააღმდეგი ვიყავი და ვარ უცხო სახელმწიფოსგან თავის მოხვეული რელიგიური დანიშნულების შენობის აშენებისა. ჩემთვის მიუღებელია ნაცვალგების პრინციპით ჯამეს მშენებლობა, ანუ მომიტეხე მჭადი და მოგიტეხავ ყველის პრინციპი აქ არ გამოდგება. ამასთან, ლაპარაკი არ უნდა იყოს იმის აღდგენაზე, რაც არ არსებობს. აზიზის სახელობის ჯამე ბათუმში არ არსებობს. ის, რაც არ არსებობს, არც შეიძლება აღდგეთ. ჩვენ თავის დროზე შევეწინააღმდეგეთ იმას, რომ ვინმეს გახურებულ თავში არ მოხვლოდა აზრად იუნკრების საფლავზე აშენებინა ჯამე, ან იქვე მახლობლად არსებული საცხოვრებელი სახლი დაენგრია და მშენებლობა დაეწყო. ამის წინააღმდეგი ვიყავი და ვარ დღეს. თუ ხალხი გადაწყვეტს ჯამეს მშენებლობას, ეს საკითხი ბათუმის საკრებულოსთან ერთად გადაწყდება და იგი კანონის სრული დაცვით წარიმართება. მე ამის გარანტიას ვაძლევ, — აცხადებს ავთანდილ ბერიძე.

„საქართველოს რესპუბლიკას“ ესაუბრა ბათუმის საკრებულოს ახალი თავმჯდომარე, რესპუბლიკელი ირაკლი ჩავლეიშვილი:

— ბატონო ირაკლი, ვზადებით ჯამეს ასაშენებლად?

— ჯერჯერობით, ამის თაობაზე საკრებულოში არანაირი წერილი არ შემოსულა. თუ მსგავსი იქნება, ვიმსჯელებთ, როგორც წესი და რიგია და კანონის შესაბამისად გადაწყვეტით.

— როგორც ვიცი, თქვენ ამ რელიგიური დანიშნულების შენობის აშენებაზე დამოკიდებულია თქვენს მოსაზრებაზე თუ გაქვთ თქვენი მოსაზრება?

— არა, მშენებლობის წინააღმდეგი არ ვარ. მაგრამ სად აშენდება, ამაზე ჯერჯერობით არ გვიმსჯელება. ან კი როგორ ვიმსჯელებდით, როგორც გითხარით, ჩვენთან არავითარი მოთხოვნა ამის თაობაზე, ან წინადადება არ შემოსულა.

— ბათუმში მუსლიმანური აზრი, რომ გარკვეული ძალეობა ჯამეს ასაშენებლად ითხოვს რუსთაველისა და მეღვიჟეში მუსლიმანური კუთხეში გამოთავის უფლებულ ტერიტორიას, სადაც ადრე ბათუმის მეექვსე საჯარო სკოლის შენობა იყო.

— არა, ამის თაობაზე მე არაფერი არ მსმენია. ამდენად, ვერც რაიმე კომენტარს გავაკეთებ. ვიპოვებ, თუ შესაბამისი თხოვნა შემოვა, განვიხილავთ. ტერიტორიისა და ამის მიხედვით გამოვიყოფთ. თუ იგი მერიის საკუთრებაში იქნება, ყველა გადაწყვეტილებას ჩვენ მივიღებთ. თუ ტერიტორია, სადაც მშენებლობას მოითხოვენ, ჩვენს დაქვემდებარებაში არ იქნება და მისი მფლობელი აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო გამოდგება, მისი გამოყოფის საკითხსაც სამინისტრო გადაწყვეტს. რაც ჩვენს კომპეტენციაში იქნება, ჩვენ იმაზე ვართ პასუხისმგებელი.

ამირან კილურაძე,

„საქართველოს რესპუბლიკის“ აჭარა-გურიის საკორესპონდენტი ბიუროს ხელმძღვანელი 26.02.2013 წ.

P. S. ბათუმში მე-6 საშუალო სკოლის თანამედროვე კაპიტალური შენობა გასული საუკუნის სამოცდაათიანი წლების დასაწყისში აშენდა. იგი ქალაქში ერთ-ერთი საუკეთესო იყო. მისი დემონტაჟის შესახებ ლაპარაკიც არ იყო, როცა ქალაქში გავრცელდა ხმები, რომ სასტუმრო „შერატონის“ მებატონენი მოითხოვდა სკოლას დაენგრიათ და იმ ადგილას ჯამე აშენებულყო, აქაოდ და „შერატონში“ ბევრი მუსლიმანური აღმსარებლობის სტუმარი ჩამოედის და სალონები არა აქვთო. ისიც ითქვა, სასტუმროს მფლობელებს ის აღიზიანებთ, რომ იქვე წმინდა ბარბარეს სახელობის მოქმედი ეკლესიააო. ჰოდა, თუ ერთ მხარეს ეკლესიაა, მეორე მხარეს ჯამე იქნება, ასე გადაუწყვეტილია მაგანო. მოგესხნებათ, „შერატონი“ ნაციონალიზმისა და მისი ლიდერის საყვარელი ადგილია, მისი მფლობელი კი ამ სახლთან ფრიად დაახლოებული პირადი იქნება. აქი მისი სახელი ბათუმში ერთ-ერთ ქუჩასაც კი ეწოდა. როგორც ჩანს, ამ კაცის ტოლი დამახასიათებელი არც ერთ ცოცხალ ქართველ მამულიშვილს არ ჰქონია ქვეყნის წინაშე. ჯერჯერობით, მე არ ვიცი ფაქტი, საქართველოში ცოცხალი მოღვაწის სახელი მიენიჭებინოთ ქუჩისთვის. იმასაც უნდა შევეგუოთ ქართველები, უცხო ტომელებს რომ ჩვენებზე უფრო მეტად „ვევით პატივი“.

რა გიკვირთ, საქართველო ხომ საოცრებაა ქვეყანა, სადაც ყველაფერი შეიძლება მოხდეს.

ბ. კ.

ალთან-ჩალიანი

საკუთარი გუნდის წევრებს უღებდნენ ვიდეოს

სამბარ მამიელის შინაგან საქმეთა მინისტრის ირაკლი ღარიბაშვილის განცხადებით, ამაზრზუნო იყო ის, რაც, მან სამინისტროში არქივის სახით იხილა. როგორც ღარიბაშვილმა „საქართველოს საზოგადოებრივი საქმეთა ინსტიტუტის“ სტუდენტებთან შეხვედრისას განაცხადა, წინა ხელისუფლების დროს შექმნილი იყო სამმართველო, რომელიც ვიდეოს ამზადებდა და პოლიტიკურ ოპონენტებს უგზავნიდა. — მთელი არქივი დაგვხვდა სამინისტროში ჩამარხული პი-

რადი ცნობრების. საკუთარ გუნდის წევრებს უღებდნენ ვიდეოს, აუდიოს, ოჯახის წევრებს. ამაზრზუნო იყო ის ყველაფერი, რაც მე ვხედავ, — განაცხადა ღარიბაშვილმა. ამასთან, მინისტრმა საპატრულო პოლიციის პროექტის მნიშვნელობაზეც ისაუბრა და აღნიშნა, რომ ეს არის წინააღმდეგობა ნაბიჯი თანამედროვე მოდერნიზებული ქართული პოლიციისა. ღარიბაშვილმა სტუდენტებს შეახსენა, რომ პატრულის პროექტი ჯერ კიდევ 2004 წელს ბიძინა ივანიშვილის მიერ სრულად იქნა დაფინანსებული.

— ჩვენ არ ვაპირებთ ყველაფრის შეცვლას. იქ არის ბევრი რამ, რაც მე ძალიან მომწონს და მისი გაუმჯობესება შეეძლება. მაგრამ არის ძალიან ბევრი ნაკლოვანება, ე.წ. კონსტიტუციური უსაფრთხოების დეფარტამენტი, სოდრე თუ სხვა, რომლებიც რეალურად არ ასრულებდნენ მათზე დაკისრებულ ფუნქციას-მოვალეობებს. ისინი ასრულებდნენ პირდაპირ პოლიტიკურ დაკვეთებს. ეს არის ჩვენთვის მიუღებელი, — აღნიშნა ღარიბაშვილმა და დასძინა, რომ პოლიცია უნდა იყოს საზოგადოებაზე ორიენტირებული, რომელიც ქვეყანასა და ხალხს უნდა ემსახუროდეს და არა ერთ კონკრეტულ ინდივიდსა და პოლიტიკურ პარტიას. ინტერპრესი

ბატონ ლეო ჩიხაძეს დაბადებიდან 85 წელი შეუსრულდა. ცხოვრების დიდი, რთული და წინააღმდეგობრივი გზა მან სახელმწიფო განვლია. მთელი ცხოვრება მიუძღვნა მეცნიერებას და პედაგოგიურ მოღვაწეობას. დიდი მეცნიერად ჩამოყალიბების ყველა საფეხური თანამიმდევრულად, შეუპოვრად და მიზანმიმართულად გაიარა. ცხოვრებისეული ყველაფერი გამოსცა და, საბოლოოდ, ცხოვრების ზიგზაგისებურ გზაზე ამყვანდა იარაღი და ყველა გამოწვევას მესობიერად უმუხვდა, და დღეს საზოგადოებაში კეთილსინდისიერების, ფართო ვრუდიცის, მაღალი მოქალაქეობრივი მრწამსის კაცის, ურთულესი პრობლემების დიდი მკვლევარის, უმაღლესი რანგის პედაგოგის და მეცნიერების აღიარებული ორგანიზატორის რეპუტაციით ორიენტირ-სიმაღლედ არის წარმოდგენილი. იუბილარი, ცნობილი საზოგადო მოღვაწეცა. მას, როგორც იმდროინდელი უმაღლესი საბჭოს დეპუტატს, წინააღმდეგადაა დაბეჭდა წიგნი თეოლოგი-სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტის ერთ-ერთი ხელისმძღვენი.

ბატონმა ლეომ დაამტკიცა, რომ იგი, უპირველეს ყოვლისა, ადამიანური ღირსებით გამოირჩეული პიროვნებაა, რომელმაც სახელობაზე დასაძრავი ოჯახის კაცის, გვარის კაცის, თემის კაცის, ქვეყნის კაცის ილიასეული გაგების ტიტული და უკვე ასაკოვანი პრემიის კაცი ყოველმხრივ ავლენს ზოგად-კაცის ყველა თვისებას, გვირგვინებს ადამიანური ღირსების დაცვის სანიმუშო მაგალიტს. ეს კი დღევანდელ პირობებში კვებასა და სეზონის გვირობის ტოლფასია.

ბატონი ლეოს სამეცნიერო მოღვაწეობა მრავალმხრივია, მისი კვლევის სფერო მრავალნახნაგოვანი, თემა-პრობლემა აქტუალური, ეროვნულ და ზოგად-საკაცობრიო მნიშვნელობას მისადაგებული. მხედველობაში გვაქვს ეკონომიკური თეორიის, დემოგრაფიული მდგომარეობის, სასურსათო პროდუქტების წარმოების, ინოვაციური ეკონომიკის აქტუალური პრობლემების სისტემური კვლევა. ბატონი ლეოს საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციები მიეძღვნა საქართველოში სოფლის მეურნეობისა და კვების მრეწველობის

განვითარებას. ავტორის მიერ შემოთავაზებული რეკომენდაციების პრაქტიკაში დანერგვამნიშვნელოვანწილად ხელი შეუწყო ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლებას. ბატონი ლეო უკანასკნელი 20 წლის მანძილზე ინტენსიურად იკვლევს ქვეყნის უმწვევების პრობლემის – დემოგრაფიული სიტუაციის კანონზომიერებებს. მისი ხელმძღვანელობით დამუშავდა დემოგრაფიული პოლიტიკის კონცეფცია. მისი სახელთანაა დაკავშირებული მეცნიერებათა აკადემიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ჩამოყალიბება და მისი წარმატებული საქმიანობა. ინსტიტუ-

ლობის სწორად ახსნის აუცილებლობა. ამ მონოგრაფიას, როგორც

ბებისა და ტენდენციების, განვითარების ფაქტორების როლის შესახებ. როგორც იტყვიან წყალი შეუდგა წარმოების ტრადიციული ფაქტორების როლის შესახებ დღემდე არსებულ შეხედულებებს.

ბ-ნი ლეოს სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მან თამამად მოკიდა ხელი თითქოს საყოველთაო, მაგრამ ჯერ კიდევ არსებითად შეუსწავლელი პრობლემის კვლევას. თემის ირგვლივ შექმნა ინფორმაციული მასივი, მეცნიერების სხვადასხვა სკოლის მიერ სხვადასხვა დროს გახმოვანებული შეხედულებებისა და პოზიციების შეჯერებით საკუთარი მოსაზრებები

დიდა ბატონი ლეოს ღვაწლი ახალგაზრდა თაობის აღზრდაში. იგი მრავალი მონოგრაფიისა და სახელმძღვანელოს ავტორია, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელი და კონსულტანტი, სამეცნიერო ჟურნალებისა (მათ შორის საერთაშორისო) და გამოცემების რედკოლეგიების წევრი, სამეცნიერო შრომების რედაქტორი, სხვადასხვა სამეცნიერო კონფერენციების (სიმპოზიუმების, სემინარების) ორგანიზატორი, კონცეფციებისა და აქტუალური პრობლემებზე მნიშვნელოვანი პროექტების ავტორი, თანაავტორი და მონაწილე.

მას მინიჭებული აქვს საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის საპატიო წოდება. არჩეულია საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტად.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ბატონი ლეოს – ქართველ ეკონომისტთა თავაკაცის ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის მოღვაწეობა. აკადემია, რომელიც უმაღლესი კვალიფიკაციის მეცნიერ-პროფესიონალებს აერთიანებს, დიდ მუშაობას ეწევა საქართველოს სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში. მისი საერთო ძალისხმევით მოხდა მნიშვნელოვანი წარმატება აკადემიის ერთ-ერთი დამფუძნებელი და პირველი პრეზიდენტი ბ-ნი ლეო.

საქართველოს ეკონომისტთა საზოგადოებაში ბატონ ლეოს იცნობენ როგორც მაღალი ზნეობრივით გამოირჩეულ კაცს: პიროვნება-კოლორიტს, მგობრობის ეტალონს, საზოგადო მოღვაწეს, ქართველ ეკონომისტთა სამაგალიტო ლიდერს, დიდ პედაგოგს, სასიქადაღო მასწავლებლებს, ღირსეულ მოსწავლეს, მეცნიერების ინტერესების ერთგულ დამცველს, ქართული ეკონომიკური მეცნიერების განვითარებისათვის თავდადებულ მამულიშვილს.

საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა პატრიარქს – ბატონ ლეო ჩიხაძეს ვულოცავთ საიუბილეო თარიღს და ვუსურვებთ დღეგრძელობასთან ერთად წარმატებულ მოღვაწეობას.

ნოდარ ჭიჭინაძე, პროფესორი

ქართული ეკონომიკური მეცნიერების პატრიარქი

ტის კოლექტივმა შეძლო დემოგრაფიული პრობლემების კვლევის, აკადემიკოს პაატა გუგუშვილის მიერ წამოიწყო საქმის თანამიმდევრულად გაგრძელება და მათი შესწავლა-განზოგადების მყარ მეცნიერულ საფუძველზე აყვანა. ბატონი ლეოს დემოგრაფიის საკითხებისადმი მიძღვნილ მრავალ ნაშრომს შორის გამოირჩევა ნოვატორული სულისკვეთებით შექმნილი მონოგრაფია „დემოლოგია და მისი კანონთა სისტემა“. ავტორმა ნაშრომში შესაბამისი არგუმენტაციით დაასაბუთა ტერმინი „დემოლოგია“, „დემოლოგიით“ ჩანაცვლების აუცილებლობა. ავტორის აზრით, „მეცნიერების ერთ-ერთ ფუნდამენტურ დარგს – დემოგრაფიას ფრიად თვალსაჩინო ადგილს უკავია საზოგადოებრივი მეცნიერებათა სისტემაში და ტერმინ „დემოლოგია“ არ ძალუძს ამ ფართომასშტაბიანი მეცნიერების შინაარსობრივი დატვირთვის სრულად ასახვა. ამიტომ მიზანშეწონილია მის ნაცვლად გამოყენებულ იქნას ტერმინი „დემოლოგია“. ბ-ნმა ლეომ გვიჩვენა დემოგრაფიულ კანონთა მთელი სისტემის, ეკონომიკური და დემოგრაფიული კანონებისა და კატეგორიების ურთიერთდამოკიდებულებისა და ურთიერთგანპირობებუ-

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის მიერ 2012 წელს გამოცხადებულ კონკურსში გამარჯვებულ ნაშრომს, სახეობით დამსახურებულად მიენიჭა ფილიპე გოგინაშვილის აკადემიური სახელობითი პრემია და ლაურეატის დიპლომი.

დღეს ეკონომიკურ თეორიასა და პრაქტიკაში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა ინტეგრირებული ცოდნის, როგორც განვითარების ფაქტორის პრობლემას. იგი უაღრესად აქტუალური გახდა XX საუკუნის ბოლო წლებში. საზოგადოებრივ აზროვნებაში, როგორც ასეთში რადიკალური ძვრები მოხდა, პარადიგმები შეიცვალა, მასშტაბები გაფართოვდა, ძველი დოგმების ახლით ჩანაცვლებაც, თითქოს შეუმჩნევლად ხდებოდა. ტექნოლოგიურმა ცვლილებებმა საზოგადოებრივ ურთიერთობათა რთული პროცესი უფრო წინააღმდეგობრივი გახადა: მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესს მნიშვნელოვანწილად ჩამორჩა ეკონომიკური მეცნიერება (საერთოდ საზოგადოებრივი მეცნიერება). დღესაც არ არის თუნდაც მიახლოებით შეთანხმებული აზრი მსოფლიოში მიმდინარე პროცესების, საზოგადოებრივი პერიოდიზაციის, საერთოდ პროგრესის თავისებურე-

და დასკვნები წარმოადგინა მონოგრაფიაში „ინოვაციური ეკონომიკა“. ამ ნაშრომის ერთ-ერთი მთავარი ღირსება ისაა, რომ თანამედროვეობის თემა – პრობლემა განხილულია საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების უკანასკნელი წლების გამოცდილებაზე დაყრდნობით და იძლევა თეორიული და პრაქტიკით ნაკარნახევი პრობლემების ერთ მთლიანობით პროცესად განხილვა-ანალიზის შედეგებს, ანუ თეორიისა და პრაქტიკის სიმბიოზის სანიმუშო მაგალიტს.

ნაშრომში დასაბუთებულია, რომ მთავარ საზოგადოებრივ სიმდიდრედ, უმნიშვნელოვანეს ფასეულობად დღეს გვევლინება ცოდნა, საერთოდ ადამიანის ინტელექტი და არა წიაღისეული ან ადამიანის შრომით შექმნილი მატერიალური დოვლათი, როგორც ამას ადგილი ჰქონდა წარსულში. დამაჯერებელია ავტორის მოსაზრება ცოდნის როგორც სოციალურ-ეკონომიკური საქონლის შესახებ.

გვაქვს საფუძველი ვთქვათ, რომ აღნიშნული ნაშრომი საიმედო წყაროა ცოდნის, როგორც საზოგადოების განვითარების უმნიშვნელოვანესი ფაქტორის როლისა და მნიშვნელობის სწორად გაცნობიერებისათვის.

ეკონომიკური ზრდა

მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი ბოლო ორი წლის მანძილზე, როგორც იქნა, შენედა და ბევრ ქვეყანაში გარკვეული ზრდაც კი დაფიქსირდა. თუმცა, სულ რამდენიმე დღეა, რაც ექსპერტებს კვლავ გაუწინადა მღელვარების მიზეზი: წამყვანი 34 ქვეყნის მთლიანი შიდა პროდუქტის ერთიანი მოცულობა სადღეისოდ 0,2 პროცენტით შემცირდა, რაც 2009 წლის შემდეგ პირველი შემთხვევაა. რეგიონების მიხედვით კი ამ მხრივ არასასარბიელი ლიდერობა ევროპას უკავია, სადაც ამ მაჩვენებელმა 0,1 პროცენტი შეადგინა.

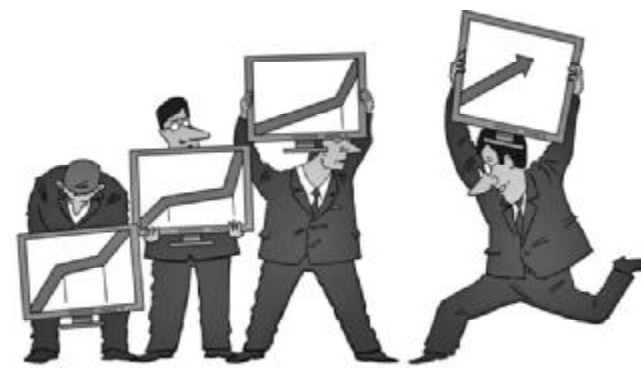
ამ ფონზე მეტად ოპტიმისტურია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის გიორგი კვირიკაშვილის განცხადება, რომ წლეულს ქვეყნის ეკონომიკური ზრდა სულ მცირე 6 პროცენტით იქნება, ხოლო გაისად ეს მაჩვენებელი უკვე ორნიშნად რიცხვით გამოისახება. მეტიც: მთავრობის ეკონომიკური გუნდის წარმომადგენლები ღრმად არიან დარწმუნებულნი, რომ წლევიანი ეკონომიკური ზრდა, რომელიც ქვეყნის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონშია ასახული და რომელიც საერთაშორისო სავალუტო ფონდის რეკომენდაციის საფუძველზე განისაზღვრა, დაგეგმილ 6 პროცენტსაც გადააჭარბებს.

ამასთან დაკავშირებით თქვენი ყურადღება, პატივცემული მკითხველო, ერთ გარემოებაზე მინდა შევაჩერო. ქართული საზოგადოების უკიდურეს პოლიტიზებაში ყველანი კარგად დავრწმუნდით ბოლო ორ ათწლეულზე მეტი ხნის მანძილზე, ანუ მას შემდეგ, რაც ქვეყანამ მეოცე საუკუნეში ხელმეორედ მოიპოვა დამოუკიდებლობა. პოლიტიკაზე ვლაპარაკობთ ყოველდღე და, ფაქტობრივად, ყველგან – შინ, გარეთ, სამსახურში, ჭირსა თუ ლხინში, მოცალეობის ჟამს და თუ ვინმე ამ თემას პრინციპულად საერთოდ გაურბის,

ეკონომიკური ზრდა და პერსპექტივა

უნებლიეთ გარშემო მყოფთა ლაპარაკი, ანდა ტელევიზიის გადაცემა მაინც ესმის, რასაც ვერსად გაექცევა. დაახლოებით იგივე ხდება ეკონომიკასთან, ფინანსებთან, ქვეყნის ბიუჯეტთან და ა.შ. მიმართებაში: ბოლო წლების მანძილზე ფინანსური და ეკონომიკური კატეგორიებით ის ხალხიც ოპერირებს, რომლებმაც ცოტა ხნის წინათ მათი არსებობის შესახებ არც კი იცოდნენ, ან, უკეთეს შემთხვევაში, უაღრესად ბუნდოვანი წარმოდგენა ჰქონდათ მათზე.

ამის თაობაზე იმიტომ ვლაპარაკობ ამდენს, რომ ცო-

ბრალდება და ბრალდებულები

თუმცა, რას არ მოეხსენებოდა ამ უცნობარო ნუთსოფელში. შორიდან არ დაინახე, ამ ორიოდე კვირის წინანდელ ამბავს გაეხსენებ, რომელიც ისევე როგორც ნაცების ნახელავი ბევრი სხვა მორალური ამბავი, ჩვენს სახელმწიფო ნაბიჯებშია და ნაპრემიერალ ვანო მერაბიშვილთან ბუქსირზე გამოხატული ავტომანქანისავით არის „მინებელი“ იმ კაცთან, რომელსაც ადრე სიტყვებს რომ ვერ დააძრევენებდი, ხელისუფლებაში „ქართული ოცნების“ მოსვლის შემდეგ რატომღაც რომ ენად არის გაკრეფილი. პოდა, პრემიერის წამსვედურობით, ორატორული ხელოვნებაში ბოლო დროს გაეპრემიერებულმა ნაპრემიერალმა, ისე რომ არც დაფიქრებულა, მიიმე ბრალდება ნაუყენა ივანიშვილის ხელისუფლებას: ერთი ამით უფურ, სამთვეზე მეტია, რბილსავარდლებზე ნამოსკუბდნენ და დღემდე კაცისხელი არ დაუთქვამიათ. აბა, რისთვის მოიწვედნენ, რო მოიწვედნენ მთავრობაში, თუ ხალხისთვის მიცემულ მსუფუნსუფე დაპირებებს სანაგვეზე მოსროდნენ?

რა თქმა უნდა, ვანოს ის ალარ უთქვამს, ადრე ჩვენ რომ ვისხედით მაგ საგარძლებში, ზუსტად მასევე ვიქცევდითო, მაგრამ, ეტყობა, გული იმით გაიკეთა, ჩვენგან ნაწრთობი მრეველი ამას თავისთავად მიხვდებოდა და ყოველი შემთხვევისთვის, წასახალისებლად, მას ახალი მონაცემები მიანდა: მას შემდეგ, რაც „მეოცნებენი“ განხილულდნენ, ქვეყანაში უშუშევართა არმია დამატებით კიდევ 74 ათასი კაციტ გაიზარდა. ამჯერად არ უთქვამს, მაგრამ იგულისხმებოდა – ცუდ დროს წამოგვეწია ეს არჩევნები, თორემ, დასაქმების სამინისტრო უკვე შექმნილი გვექნდა, ხალხში გასული იყავით, უშუშევართა სიებს ვაზუსტებდით და ყელში რომ არ გენვდომოდნენ და ხელიდან არ გამოვლდით, ეს საქმეც, ისევე როგორც ბევრი სხვა პრობლემა, აქამდე ათასგზის მოთავებული გვექნებოდა.

რას ერჩი, იგულისხმებოდა–მეთქი, ეს მე მივაკერე, თორემ, როგორც ირკვევა, ბატონი ვანო იმ პერიოდში, პრემიერ–მინისტრად რომ დაანინაურეს და სოფელ–სოფელ გახვითული დარბოდა, თორემ, უშუშევრებს დაეძებდა, მათთან კონტრაქტებს აფორმებდა და ათასობით ადამიანს ასაქმებდა. ეს სრულიად შემთხვევით მას შემდეგ გახდა ცნობილი, რაც მერაბიშვილი სამართალდამცავებმა დაქალაქში არაერთგზის დაკითხვის შემდეგ ქუთაისის სამხარეო პროკურატურაში დაიბარეს და ხალხის საიდუმლოდ დასაქმების გამჟღავნება მოსთხოვეს.

ეს საქმე კიდევ დიდხანს შეიძლება ყოფილიყო გასაიდუმლოებული, იქაური პროკურატურის მუშაკებს შექმნილი ვითარებაში „გონივრული ეჭვი“ რომ არ შეპარვოდათ: ამ გაჭირვების წამს, როცა ივანიშვილის მთავრობას, ვანოს მტკიცებით, ერთი კაცი ვერ დაუსაქმებია, „ცნობილობის“ ამჟამინდელი „გენსეკს“ პრემიერობის დროს განულო საგმირო საქმენი რატომ უნდა გაეგადუმლოებიან? კიდევ რომ მოესურვებინა და და–

დაუკონტრაქტებელი დამნაშავენი და დაუკონტრაქტებული ნასაქტივისტები

უგულავა მხოლოდ 764 კაცი „ლაასაქმა“, მერაბიშვილი – 21837?!

მალა, ვითომ კახეთის გუბერნატორიც, რომელიც ვანოს ქუთაისში კულის ამწვედა გააყოლეს, პროკურატურას ასეთ მიდევას დაუმაღავდა და ცოტათი მაინც არ წაიტრაბახებდა? როგორ გეკადრებთ, ბატონებო, ჭიბერაშვილმა დედაქალაქში მინისტრობის შემდეგ ძლივს მივარდნილ პროვინციაში სამუშაო იშოვა და ივანიშვილის ხათრით ამას ასე იოლადა შეელოდა?

პოდა, დაკითხვიდან გამოსული „გენსეკი“ და გუბერნატორი აკი დაკვირვებულნი და მოულოდნელი მოულოდნელობისგან ფერწასულნიც ჩანდნენ: ამათ რა უნდა ელაპარაკოს კაცი, – აქნებდნენ თავებს აქეთ–იქეთ, – იმის მაგივრად, რომ მაღლობა გვითხრან გაჭირვებული ხალხის დასაქმებისათვის და ჩვენს მიერ დაწყებული თაოსნობა თავად გააგრძელონ, აქეთ გვედავებინ და დაპატიმრებით გვემუქრებინ, იმ ერთი ოსტატისა არ იყოს, მკლავი რომ მოჭრეს, რატომ კარგი აგიგაიო.

ამათაც ყველაფერი, ანით დანყებული და ჰათი დამთავრებული, ისე ჰქონდათ დაპროგრამებული და გათვლილ–გაანგარიშებული, რომ კაცი ნუნს ვერ დასდებდა. არა ვისიმე ხუშტურით, არამედ მთავრობის დადგენილებით, 2012 წლის 5 ივლისს ოფიციალურად დამტკიცდა „სამუშაოს მაძიებელთა აღრიცხვის პროგრამა“, რომლის ფარგლებში თავდაპირველად დაახლოებით 3 ათასი კაცი დასაქმეს, როგორც სპეციალური აგენტები. მათ რა უტარდათ ტრენინგი, რომ დაედგინათ, ვის სჭირდებოდა სამსახური. მე თქვენ გეტყვით, მსგავსს ვერაფერს მიაგებდნენ, ქუჩა–ქუჩა, უბან–

უბან მორალებს წინ იმდენი მსურველი გადაუდგათ, რომ თვლას ვერ აუდიოდნენ. ამიტომაც გადაწყვიტა მთავრობამ იმ 3 ათასისთვის 21 837 კაცი კიდევ დამატებინა და რახან დაინყო, საქმე ბოლომდე მიეყვანა. ამ მიზნით ჯანდაცვის სამინისტროს (მინისტრი – ჭიბერაშვილი) ბიუჯეტიდან დამატებით 6 მილიონი ლარი გამოეყო, თითოეულ დასაქმებულთან გაფორმდა „კონტრაქტი“ და მიეცა შესაბამისი დავალება. ერთი ეგ არის, რადგან იმ პერიოდში არჩევნები, იყო კარსმომდგარი, დაავალების მიმართულება ოდნავ შეიცვალა: „დაკონტრაქტებულებს“ იმდენად უშუშევართა აღრიცხვაზე არ უნდა ეზრუნათ, რამდენადაც პრემიერ სპეციალისტების წინასწარჩენო შესვდერების ორგანიზებაზე, პროშურებისა და ფლაერების დარიგებაზე, პლაკატების გაკვრაზე, ნაცების პოლიტიკის პროპაგანდასა და უამრავ სხვა რამეზე, რაც კი მიზნაცებს არჩევნებში უჭევალ გამარჯვებას მოაპოვებინებდა. ანაზღაურება? ამის პრობლემა არავის ექნებოდა, მივიდოდნენ სექტემბრის ბოლოს „ლიბერთი ბანკის“ ნებისმიერ ფილიალში და ერთი თვის „ხელფასს“ (240 ლარს) უკლებლივ ჩაიჩხრიალებდნენ.

ითქვამდა და ასეც მოხდა. როგორც გამოძიებამ დაადგინა, იმ „დაკონტრაქტებულს“ 21837 ადამიანიდან თითოეულმა აიღო 240 ლარი, ანუ საერთო ჯამში – 524088 ლარი. ყველა დაკითხულმა დაადასტურა, რომ მათ ამ პროგრამის ფარგლებში არანაირი სამუშაო არ შეუძრულა. ლეონი, გარდა არჩევნებში ნაცმილისა და მისი თავკაცების სოტა–დოღებისა. ისე, კაცმა რომ თქვას, ამაზე უკეთესი რა უნდა მოეფიქრებინათ მიზნაცებს –

ხალხი ფაქტობრივად არაფრით გადაუტვირთავთ, ფულები კი ჩამოურჩეს, თანაც არა საკუთარი ჯიბიდან, არამედ – სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. აბა, ივანიშვილივით ქარფშუტულად ხომ არ მოიქცოდნენ, საკუთარი მილიარდებით რომ აპირებდა არჩევნების მომარტობას. კიდევ კარგი, ნაცები დროულად ჩაერევენ საქმეში და ივანიშვილს საიმედოდ გადაუკეტეს არჩევნების გააბლების ყველა ფინანსური ხვრელი, თორემ ახლა ხომ პროკურატურა მსგავს ბრალდებას „ქართული ოცნების“ თავკაცსაც ნაუყენებდა(?).

ვანოს რა გამოეპარება, განა სხვაზე ნაკლები ფული ჰქონდა, მაგრამ სამართალდარღვევისა მორიდა და თბილისის მერის მიერ ხალხის დასაქმების კარგად აპრობირებული სქემა გამოიყენა. გიგი უგულავამ ხომ ვერ კიდევ ორი წლის წინათ მიაგნო იმას, რასაც ნაპრემიერალის ასაკმოსრულებული აზროვნება გვიანდა მისწვდა. ბატონმა გიგიმ მაშინ, ვინმეს იგი სახელმწიფო ქონების გაფლანგვაში რომ არ დაედანაშაულებინა, მიზნი გამონახა. თორემ, იმ პერიოდში ძალიან ჭირდა ნავის ბუნეერების აღების აუცილებლობაში მოსახლეობის დარწმუნება და ქალაქის მერიათ ეს უმნიშვნელოვანესი პრობლემა ნაციონალი აქტივისტების უანვარო დახმარებით გადაჭრა. აბა, რა უნდა ექნა, ნაცმოდრობის აქტივისტების პატივმოყვარეობას გაფრთხილებოდა, დიდი ხვეწნა–მუდართით ამ უმადურ ღონისძიებაში არ დაესაქმებინა და თბილისელთა ვირთხებისთვის შეეჭმევივინებინა?

ამიტომ იყო, გიგი უგულავა, ამ ორიოდე დღის წინათ, ვიდრე წაყენებული ბრალდების მოსასმენად საგამოძიებო ორგანიზაციის შევიდოდა, მხარდასაჭერად მისულ ნაციონალურ ნამებულ რაინდის სახით რომ წარუდგა: **ხედავთ, ხალხო, რა ხდება? ივანიშვილის დიქტატორული ხელისუფლება, იმის მაგივრად, რომ წინასწარჩენო დაპირებული შენაშულო, მედავება, 764 კაციტ რატომ დაასაქმეს თავად დასაქმებულებს კი იმაში ედავებიან, რატომღაც ხართ ნაცები და არა მეოცნებეები...**

ერთი სიტყვით, ხელისუფლებისგან ნამებულ გიგის არ უთქვამს, მაგრამ იგულისხმებოდა: გმირები ვართ, მაგრამ დამნაშავეებად გენათლავენო. აქციის რომელიც მონაწილეს მსხვილი ასოებით გამოყვანილი მოსოდევა აღემართა: გიგი, არ დაუთმოთ თბილისი ივანიშვილს!

ერიბა, გავიფიქრე, ეტყობა, ბიძინა ივანიშვილი ჭორეილაშია გამაგრებული და თბილისზე გამოსალაშქრებლად ემზადება–მეთქი, მაგრამ გამახსენდა, რომ ნაცები ბურანში არიან და დამგმუიდედი. პო, გერეა, რა ხანია პოლიტიკის ძილქუშში არიან, მაგრამ მიცვალბულები რომ არ გვეგონონ, ხამალა და გამბულად იმიტომ ხვრინავნენ.

ოთარ ხუციშვილი

ეკონომიკური ზრდა
(მასალი გვერდიდან) მეცნიერ–მა დაამტკიცა, რომ სამრეწველო პროდუქციის წარმოების მოცულობა (შესაბამისად, მისი მატება ან კლება) არა მხოლოდ კავშირდება და შრომაზე, არამედ ხარისხზეცაა დამოკიდებული, რომელიც პირდაპირ კავშირშია ტექნიკურ პროგრესთან და მის დონეს განაპირობებს.

თავის ნაშრომებში რობერტ სოლოი ამტკიცებს, რომ მუდმივი ეკონომიკური ზრდა კაცობრიობას გარანტირებული ექნება, თუკი აღნიშნული სამი პარამეტრისგან შემდგარი მოდელის გარკვეული პირობების დაცვით გამოყენებას შეძლებს. ვიმეორებ: ესაა ნობელიანტი რობერტ სოლოის მოსაზრება, თუმცა, ახლანდელ ვითარებაში, როცა მსოფლიოს ბოლო თითქმის 80 წლის მანძილზე ყველაზე მძლავრი და მძაფრი ფინანსურ–ეკონომიკური კრიზისი დაატყდა თავს, ავტორიტეტული ეკონომისტების დიდი ჯგუფი, მათ შორის ამერიკის შეერ–

მოლოდინი და პერსპექტივა

თებული შტატების ჩრდილო–დასავლეთის უნივერსიტეტის პროფესორი, დოქტორი რობერტ გორდონი რობერტ სოლოის მოდელს ეჭვის თვალით უცქერის.

რობერტ გორდონი, ვინრო ეკონომიკური ინტერესების თვალსაზრისით, დიდი ბრიტანეთის ეკონომიკური განვითარების სპეციალისტია, რომელმაც მისი ისტორია ბოლო 750 წელზე მეტი ხნის მანძილზე შედინვენიტ შეისწავლა. მის ინტერესთა სფეროში ასევეა მოქცეული მსოფლიო ეკონომიკის ლიდერის – ამერიკის შეერთებული შტატების ეკონომიკური განვითარება. მეცნიერი აცხადებს, რომ მე–18 საუკუნის შუა ხანებამდე მსოფლიოში, უფრო სწორად კი ინგლისში, ეკონომიკური ზრდა მხოლოდ უმნიშვნელო ტემპით ხასიათდებოდა (წელიწადში ისედაც სუსტი, ფაქტობრივად, არარსებულ–სამრეწველო ბაზის 0,2 პროცენტით მატების უგულვებელყოფა საესებით დასაშვებია) და იგი მკვეთრად მხოლოდ 1750 წლიდან, სამრეწველო რევოლუციის შემდეგ დაჩქარდა საგრძობლად. ახლა კი, ტექნოლოგიური ბუმის მიუხედავად, რომელიც მრეწველობის ფაქტობრივად ყველა სფეროში ძალუმადაა შეჭრილი, ეკონომიკური განვითარების ტემპი მთელ მსოფლიოში კვლავ შენედა. მაგალითად, ბოლო ნახევარი წლის მანძილზე ამერიკის შეერთებულ შტატებში იგი ამჟამად ნულთან ნიშნულზეა. ამასთან დაკავშირებით დოქტორი გორდონი აზრს გამოთქვამს, რომ ამერიკის ეკონომიკური ზრდა წელიწადში 0,2 პროცენტის ფარგლებში მხოლოდ რამდენიმე ათწლეულის შემდეგაა მოსალოდნელი.

ოთარ ტურაბაიძე

ინფორმაცია
ლანჯაის პროგრამაში 2 მლნ მიწა და მისხვება

დაზღვევის საფოველთაო პროგრამის ამოქმედების შედეგად, შესაძლოა, პოლიკლინიკების სადმი მოქალაქეთა მიმართვიანობა გაიზარდოს. ამის შესახებ შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დავის მინისტრმა დავით სერგენჯოვ ფურნალისტებს სამინისტროში განუცხადა.

მინისტრმა 2 მლნ თებურვიდან საფოველთაო დაზღვევის ამოქმედებასთან დაკავშირებით კომენტარი გააკეთა.

სერგენჯოვს თქმით, წლებადნული ჯანდაცვის სამინისტროს ბიუჯეტი 63 მლნ ლარს შეადგენს, საიდანაც მოხდება საფოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის დაფინანსება. მინისტრმა აღნიშნა, რომ პროგრამაში 2 მლნ მოქალაქე მოხვედრა, რომელთაც დღეის მდგომარეობით სამედიცინო დაზღვევა არ გააჩნიათ. პროგრამაში კი პირები სტატინარებისა და პოლიკლინიკების მიმართვის შედეგად მოხვდებიან.

ინტერპრესი

მეცნიერება

— „თუ არ იქნება მეცნიერება, ქვეყანა ვერ განვითარდება“ — ასეთი განცხადება გააკეთა ჯერ კიდევ შარშან განათლებისა და მეცნიერების რეფორმების სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარე გიორგი დვალისა. ბუნებრივია, ამ აქტივისტთან სადავო არავის არაფერი აქვს, მაგრამ, მთავარია, რა გზით შეიძლება დასახულ მიზნამდე მისვლა. ყველა რეფორმატორს, რომელსაც კი შენება ჰქონდა ჩვენი ქვეყნის განათლებასა და მეცნიერებასთან, იდეა-ფიქსად სწორედ ეს მოსაზრება ჰქონდა, მაგრამ აღებულმა გეზმა აბსოლუტურად სხვა შედეგებამდე მიგვიყვანა. რა იქნება ახლა? აღმოჩნდა, რომ უკვე თავშივე უამრავ კითხვას აჩენს „დვალის კომისიის“ ახლებური ხედვა, რომელიც განათლებისა და მეცნიერების განვითარების მორიგ კონცეფციითა ერთობლიობას წარმოადგენს, და რომლის შესახებ გულგრილად ვერ საუბრობს პროფესორი ლადო ბააბაძე.

ლადო ბააბაძე, პროფესორი

— ბატონო ლადო, როგორც ვიცით, ცნობილი ფიზიკოსის გაია დვალის ხელმძღვანელობით შეიქმნა განათლებისა და მეცნიერების სახელმწიფო კომისია. კომისიის საინიციატივო ჯგუფმა მთავარ მიზნად დაისახა ერთიანი საპროგრამო სივრცის შექმნა, რაც ასევე გულისხმობს მეცნიერების მხარდაჭერას. თქვენ ახლა ხელთ გაქვთ კომისიის მასალები. მასში რამდენად სწორად არის დანახული და აღქმული ის პრობლემები, რაც საქართველოს მეცნიერებას აქვს?

— დავიწყებ იმით, რომ საქმე გაცილებით რთულადაა, ვიდრე ეს ერთი შეხედვით ჩანს. ჯერჯერობით სერიოზული კონკრეტული ნაბიჯები არ გადადგმულა. მთავრობა არ არის ჩქარობს, ამას თავისი დადებითი მხარე აქვს, რადგან განათლება და მეცნიერება ფაქტობრივად სფეროა, თუმცა ის, რომ მკაფიოდ არ არის ჩამოყალიბებული ამ სფეროს განვითარების კონცეფცია, ეს უკვე იწვევს საზოგადოების გაღიზიანებას.

სანამ მთავრობა ფიქრობს როგორ გარდაქმნას განათლება და მეცნიერება არაერთ უნივერსიტეტში სიტუაცია უარესდება. მაგალითები საკმარისზე მეტია, მაგრამ აქ მხოლოდ ერთზე შევაჩერებ მკითხველის ყურადღებას. **ორიოდე კვირის წინათ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიხსნა ადამიანისტრატეგიული მეცნიერებათა ინსტიტუტი და მის დირექტორად ოდიოზური პიროვნება, ყოფილი რექტორი, პროფესორი გიორგი ხუბუა დინიძე...** ამას კი ნამდვილად არავინ ელოდა საპარლამენტო არჩევნებში „ქართული ოცნების“ გამარჯვების შემდეგ. ნუ გაგვიკვირდება, რომ ამგვარი მოვლენები საზოგადოებაში უარყოფითად აღიქმება!

რაც შეეხება დვალის ენ. კომისიას, უნდა გამოვიყო საკითხთა ოთხი წყება: ფორმალური, შინაარსობრივი, ზნეობრივი და ორგანიზაციული.

— **საინტერესოა, რატომ ასეთი ფორმულირება „დვალის ენ. კომისია“, რას გულისხმობს?**

— მოგახსენებთ, მართალია, ამ ჯგუფს ჰქვია განათლებისა და მეცნიერების რეფორმის კომისია, მაგრამ ვერაინიორს ნორმატიული აქტი ვერ მოვიძიებ, რითაც ეს კომისია იქნებოდა დამტკიცებული. პრაქტიკულად ამ კომისიის შესახებ განცხადება მანამ გაკეთდა, როცა „ქართული ოცნება“ მოვიდა ხელისუფლებაში, მაგრამ ფორმულირება „დვალის კომისია“ მხოლოდ ყოფითი ტერმინია, რადგან ის სამართლებრივად არ არსებობს. მით უფრო გაუგებარია, კომისიის საინიციატივო ჯგუფის (ასე დარქვეს ავტორებმა რიგით მესამედ დოკუმენტს) არსებობა: რისი საინიციატივო ჯგუფია — კომისიის თუ რეფორმის? კონცეფციასაც, რომელიც ამ ჯგუფმა შექმნა, არ აქვს სამართლებრივი სტატუსი. შესაბამისად, არავის გააჩნია რაიმე ფორმალური პასუხისმგებლობა. რეალურად მხოლოდ ორი ინსტიტუტი არსებობს, რომელსაც მოუწევს პოლიტიკური პასუხისმგებლობის აღება. ესენი არიან: განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო და განათლებისა და მეცნიერების საპარლამენტო კომიტეტი.

— **კიდევ უფრო საინტერესოა, დოკუმენტის შინაარსობრივი მხარე, რომლის მიმართაც პრეტენზიები გაგაჩნიათ?**

— ამ ჯგუფმა მოამზადა სამი დოკუმენტი, რომელიც ისეთი ქართული არის დანერგული, რომ წაკითხვა შეუძლებელია. როცა ასეთი პასუხისმგებლობის დოკუმენტს ქმნი, ასეთი სახით საზოგადოებისთვის მიწოდება, ცუდია. კონცეფციაში საუბარია იმაზე, რომ უნდა იყოს დაცული სა-

მი პრინციპი: აკადემიური თავისუფლება, აკადემიური მიუკერძოებლობა და აკადემიური ხარისხი. მიდგომა აბსოლუტურად მართებულია, ოღონდ საკითხავია, როგორ იქნება ეს რეალიზებული...

ლადო ბააბაძე: „განათლებისა და მეცნიერების რეფორმას უფრო მეტი სიფრთხილე და გააზრება სჭირდება!“

„დვალის კომისიის“ ნასრისფარი დეტალები — რა ეშვება მეცნიერებს?

— **აქამდე ვინმე უარყო ეს სამი პრინციპი, იდეაში მაინც?**

— წინა ხელისუფლების დროს არც ერთი პრინციპი არ იყო დაცული და სწორედ ამან გააჩინა „ჩარვეხილი პროფესორის“ თემა. კარგია, რომ ახლა სამივე პრინციპის დაცვაზე საუბარი, მაგრამ კონცეფციის მიხედვით ეს უნდა მოხდეს დასავლეთში კარგად ცნობილი „თენუარის“ პრინციპის გამოყენებით. „თენუარი“ მორიგი ბარბარია შიმა ქართულ ენაში, მისი მნიშვნელობა კი ასეთია: ცნობილი მეცნიერს, რომელიც ასევე აღიარებულია საერთაშორისო დონეზე, სამეცნიერო თანამდებობის დაკავების საშუალება უნდა მიეცეს და მას არ უნდა დაემუქროს არაფერი ამ თანამდებობაზე, არ მოუწიოს კონკურსებში მონაწილეობა და ა.შ. ახლა ვთქვათ, ეს რა, ახალა? აქამდე არ ყოფილა? ეს პრინციპი უკვე დიდი ხანია რეალიზებულია მეცნიერებათა აკადემიის სახით, რომლის წევრობაც სწორედ შემოსვენებული სამი პრინციპის რეალიზების გარანტიაა, ანუ პრინციპული სხვაობა აკადემიის წევრობასა და „თენუარებულ“ მეცნიერს შორის არ არსებობს. მცირედი სხვაობა ტექნიკურ საკითხებშია და მე მივესალმები, თუ აკადემიაში არჩევის წესის დახვეწა მოხდება სწორედ საერთაშორისო გამოცდილების გათვალისწინებით.

— **მაშინ, სახალ რა არის კომისიის მასალებში?**

— არის საკითხები, რომელიც კარგად არის გააზრებული. თუმცა, ასევე არის პრობლემა. მაგალითად, უნივერსიტეტებში ენ. რეფორმა პოზიციებზე უნდა მოინვიონ საერთაშორისო ხარისხის მქონე მეცნიერები, მათ შორის უცხოელები. და თუ ასეთ პოზიციებზე არ გვეყოლება ქართველები, ისინი თურმე შეიძლება იყვნენ დამსახურებული ლექტორები. ეს რას ნიშნავს, რომ იყვნენ „ლექტორები“, და არა პროფესორები?

არ არის გამორიცხული, ჩვენ მთელ რიგ დარგებში არ გვეყავდეს „თენუარებული“ პროფესორები, ანუ პროფესორები, რომელთაც აქვს მუდმივი თანამდებობა შემოსვენებული სამი პრინციპის დაცვით. ჩვენ განსაკუთრებით გვიჭირს საზოგადოებრივი მეცნიერებებში, რომლებიც უშუალო კავშირშია ამა თუ იმ ხელისუფლების იდეოლოგიასთან. გამოგვივა, რომ ამ დარგების პროფესორთა უმრავლესობა ახალ სისტემაში კვლავ დაუცველი იქნება!

არანაკლებ საინტერესო დოკუმენტია შექმნილი თვითონ სამეცნიერო ინსტიტუტების თემასთან დაკავშირებით. ავტორები თვლიან, რომ ინსტიტუტი უნდა იქმნებოდეს მხოლოდ „თენუარული“ მეცნიერის გარშემო, რაც საერთაშორისო დონეზე აპრობირებული პრაქტიკაა. მაგრამ, თუ მეცნიერების რომელიმე დარგში არ გვეყავს „თენუარული“ მეცნიერი, გამოვა, რომ ამ დარგში კვლევით ინსტიტუტს ვერ შევქმნით. საცხებით შესაძლოა, რომ, მაგალითად, გვექნოდეს 3-4 ფიზიკის ინსტიტუტი, იმდენივე მათემატიკის ინსტიტუტი, და მეცნიერების სხვა დარგები საერთოდ დარჩეს ინსტიტუტების გარეშე! ეს კი აბსოლუტურად მიუღებელია. თუ ქვეყანაში არ იქნება მეცნიერების ყველა თუნდაც მსხვილ დარგში კვლევითი ინსტიტუტი, ხვალ მასწავლებლის მასწავლებელიც აღარ გვეყოლება!

ახალი კონცეფციის მიხედვით ასეთი დაწესებულებები შესაძლოა, ერთი „ქოლგის“ ქვეშ გაერთიანდნენ. სწორედ ასეთ ქოლგას „ვარდების რევოლუციამდე“ მეცნიერებათა აკადემია წარმოადგენდა, და სულაც არ არის საჭირო ახალი „ქოლგის“

ქება, მაგრამ ამ ჯგუფისთვის რატომაც აკადემია მიუღებელია. იმის კრიტიკა, თითქოს დღეს საქართველოში რომელიმე მეტნაკლებად სერიოზულ მეცნიერს ჰქონდეს სურვილი საბჭოეთის ტიპის მეცნიერების აკადემია ალაღვიოს, ნამდვილად არ არის კონსტრუქციული. მე ნამდვილად არ ვიცი, ნიშნავს აქვე მყოფ ქართველ მეცნიერებს! ამგვარ უსაგნო კრიტიკაში უფრო გამოსაჭვივის გაუგებარი სიძულვილი აკადემიის მიმართ. გაუგებარი, იმიტომ, რომ კომისიის საინიციატივო ჯგუფის ერთი წევრი უკვე არის აკადემიის წევრი...

— **თქვენ რას სთავაზობთ, ასეთ პირობებში როგორ შეიძლება დამეკვიდროს ადგილი მეცნიერების ამა თუ იმ დარგში?**

— ჩემი აზრით, უმჯობესი და უფრო მართალია, მეცნიერების თითოეული მსხვილი დარგი წარმოდგენილი იყოს ერთი ინსტიტუტის სახით. ამ ინსტიტუტის ბაზაზე გამოიკვეთოს ლიდერი მეცნიერები და მათ მიეცეთ დამატებითი დაფინანსება, ანუ იყოს ერთი მათემატიკის, ქიმიის, ერთი ფიზიკის, ერთი ეკონომიკის და ა.შ. ინსტიტუტი. მე სულ რამდენიმე მეცნიერი ვიცი საზოგადოებრივ მეცნიერებაში, რომელსაც შედარებით მაღალი ციტირების ინდექსი აქვს. ამის გამო შეიძლება, მაგალითად, სამართლის ან დემოკრატიის ინსტიტუტის გარეშე დარჩეს სახელმწიფო დამოუკიდებლობის მქონე ქვეყანა! — **ბატონო ლადო, კომისიაში სულ რამდენიმე ადამიანი მუშაობს, მათ არ გამოუთქვამთ სხვა მეცნიერებთან თანამშრომლობის სურვილი?**

— ბატონები გიორგი დვალი და ზაალ კაკაბაძე უცხოეთში მოღვაწეობენ. ამიტომ მათ ნაკლებად იციან ის პრობლემები, რაც საქართველოში გვაქვს. ჩემი აზრით, ამგვარ კომისიებში მათთან ერთად ის ადამიანებიც უნდა იყვნენ ჩართული, ვინც აქ მოღვაწეობენ, ამ რეალობაში უწევთ მუშაობა.

— **რაც შეეხება იმ მეცნიერებს, რომლებიც საქართველოში არიან და კომისიაში მუშაობენ...**

— ერთ-ერთი მათგანი ვაჟა ბერუქიანი, და მის შესახებ ვერაფერს ვეუბნები, რადგან არ ვიცი. რაც შეეხება დავით ლორთქიფანიძეს, ეროვნული დემუკრატიის დირექტორს, სწორედ აქ მივიყვანე „კომისიის“ ზნეობრივ მხარეს... — **რას გულისხმობს?**

— ეს ის პიროვნებაა, რომელმაც პრეზიდენტისგან მიიღო უმაღლესი ჯილდო 2011

წლის 26 მაისს დილას, მას შემდეგ, რაც რამოდენიმე საათის წინ იქ უდანაშაულო ადამიანების სისხლი დაიღვარა. მისი გამოჩენა „დვალის კომისიაში“ აბსოლუტურად მიუღებელი და გამაღიზიანებელია. „დვალის კომისია“ შესანიშნავი დოკუმენტებიც რომ მოამზადოს, ისინი მიუღებელი დარჩება ქართველი მეცნიერებისათვის, როცა ამ კომისიაში ბ-ნი ლორთქიფანიძე ფიგურირებს. მე ნამდვილად არ ვარ მომხრე, რომ დავით ლორთქიფანიძის წინააღმდეგ რაღაც სანქციები, თუნდაც ადამინისტრაციული, იქნეს გამოყენებული, მაგრამ იმის ნაცვლად, რომ თავისი ნამოქმედარის გამო დაიმორცხვოს და ჩუმად იყოს, ის თავს უფლებას აძლევს საზოგადოებას განათლებისა და მეცნიერების რეფორმირების საკითხებზე მიმართოს. ეს, სულ ცოტა, აღმაშფოთებელია!

— **თქვენ თქვით, რომ პასუხისმგებლობა სამართლებრივად ვერ დაეკისრება ამ კომისიას, სლო ჯონი შეიძლება გადატყდეს ისევ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროზე და განათლებისა და მეცნიერების საპარლამენტო კომიტეტზე, რომელსაც აკადემიკოსი ვანო კოდურაძე ხელმძღვანელობს. თუ ვინმე იბრძოდა აკადემიის გადასარჩენად, მათ შორის ბატონი ვანოც არის, მას რა შეხედულება აქვს დოკუმენტებთან დაკავშირებით?**

— ეს სწორედ რეფორმის გატარების ორგანიზაციული საკითხია. თავიდანვე საზგასამით მინდა, აღვნიშნო, რომ ბატონი ვანო კონსტრუქციული პიროვნებაა. მან საპარლამენტო კომიტეტის გასვლითი შეხვედრა გამართა თბილისში, მეცნიერებათა აკადემიის შენობაში, სადაც არაერთი გამოჩენილი ქართველი მეცნიერი მოიწვია. ამ შეხვედრაზე დადგა საკითხი, რომ რამდენიმე ინსტიტუტს ალუდგეს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსი. მინისტრის რეაქცია კი ასეთი იყო: მიმართეთ დვალის კომისიას. დვალს სად მივაკითხოთ, და რაც მთავარია რატომ უნდა მივაკითხოთ, როცა კომისია სამართლებრივად, თურმე, არ არსებობს? ინსტიტუტებმა კი „მიაკითხეს“ განათლებისა და მეცნიერების კომიტეტს, რომელმაც, თავის მხრივ, მიმართვა გაუგზავნა განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს. ამ უკანასკნელის მხრიდან, კი ვერაფერით დუმილია, პასუხი არ ისმის.

— **იქნებ არ არის მართლმად გადასაწყვეტი თემა?**

— ამას მხოლოდ პოლიტიკური ნება სჭირდება. ამის გაკეთება მთავრობას შეუძლია: განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ნიციბუნიანი მან ინსტიტუტებს უნდა აღუდგინოს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსი და დაუქვემდებაროს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს, იმავდროულად, ეკონომიკის სამინისტრომ ამ ინსტიტუტებს უზურფრუქტის წესით უნდა დაუბრუნოს ჩამორთმეული ქონება.

საზი უნდა გაეხსნას რეფორმის გატარების ორგანიზაციულ მხარეს, რადგანაც დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, თუ ვის ეკისრება პოლიტიკური (და არა მართლმად) პასუხისმგებლობა რეფორმის წარმატება-წარუმატებლობაზე. მინდა, შეგახსენოთ 2000-იანი წლების დასაწყისი, როცა ბატონი ვანო ამტკიცებდა, რომ სამეცნიერო ინსტიტუტებს სჭირდებოდათ საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსი და ეკონომიკური დამოუკიდებლობა. ამ შეხედულებას მეც ვიზიარებდი, მაგრამ „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ ეს იდეა ლომიათ თავის სასარგებლოდ გამოიყენა. ინსტიტუტები წაართვა აკადემიას და ამით დანიყო არა მარტო აკადემიის, არამედ ინსტიტუტების ნგრევაც, რომლების, საბოლოო ჯამში, ხელოვნურად შეუერთეს უნივერსიტეტებს.

იმ შემთხვევაშიც კი, „დვალის კომისიის“ იდეა აბსოლუტურად სწორ იდებებს რომ აეთიარებადეს, დიდი მნიშვნელობა აქვს რეფორმის გამტარებელი პოლიტიკური ორგანოს ქმედებას. რადგანაც „დვალის კომისიას“ არავითარი ფორმალური პასუხისმგებლობა არ აკისრია, ხომ შეიძლება ყველაფერი ისე არ გამოვიდეს, როგორც ამ „კომისიის“ წევრები გვთავაზობენ და მაშინ მათ რა პასუხი მოეთხოვებათ? არანაირი! ისინი ყოველთვის იტყვიან, ჩვენ სულ სხვა რამე ვგულისხმობდითო. აშკარაა, რომ განათლებისა და მეცნიერების რეფორმას უფრო მეტი სიფრთხილე და გააზრება სჭირდება!

რას წერენ, რას აზრობენ ჩვენზე

საქართველოს პატრიარქმა მხარი დაუჭირა რუსეთის ექსპერტებს ღვინოსთან დაკავშირებით

„რუსეთის სამომხმარებლო ფაქტორის ინსტიტუტის“...

საქართველოს პატრიარქმა მხარი დაუჭირა რუსეთის ექსპერტებს ღვინოსთან დაკავშირებით

ლობის მიერ ექსპერტების ვადამდეელი განვითარების შემდეგ არ დადგება...

ანარმობებს ღვინოს და რომლის შემონახვაც მოაწვეს ექსპერტებმა 27 თებერვალს, იყო სააკეციო საზოგადოება „თბილღვინო“.

შეგვამონმეს დეტალურად, გულდასმით – როგორ მიმდინარეობს მთელი პროცესი, როგორ ვამომხმებთ ხარისხს ჩვენ

ავუსსენით, რომ დიდი ხანია ვმუშაობთ ყველაზე მაღალი საერთაშორისო სტანდარტებით, ვუჩვენებთ სერტიფიკატებს...

დედამინის ზურგზე

ირანის ბირთვულმა „გაგმაბ-გ-მ“, რომელიც ამოტვირთეს კოსმოსიდან გადაღებული სურათის წყალობით, ვერჩაზაღა „მძვინკარის“ შეწვადება

აზრს სანდო მდგომარეობა დედამინის სელიგმა დანიელმა შამგო მეროვას ამერიკელთა მთავარი უფლებების შესახებ – სისუფილია

„ამერიკაში თქვენ გაქვთ უფლებები იცოთ სულელი, თუ ეს გსურთ...“

თვითმხილველებმა გამოამხმენის ლუკსემბურს თავზე სპირტი მთავარი მდივერის მისწრაფებით, რისი მსხვირალიც 19 პატი განდა

„სახლის ბირდაბირ ბოლოქობდა და სტებოვა კალათიდან“ – საბოლოო თვითმხილველები და გაოცებული იყვნენ, რომ დაღუპულთა შორის ერთ-ერთი ფეხშიმე ქალი იყო.

ჩინეთში დაწვავით სკოლაში მძლმბაში 4 ბავშვი დაიღუპა

ინციდენტი მოხდა ქალაქ ლაოხენკოუში სანგრძლივი არდადეგების შემდეგ, მთავრის კალენდრით ასალ წელთან დაკავშირებით მცვადინეობის ბირველ დღეს.

სააკაშვილი ინსპექციას უღის?

რუსეთის სამომხმარებლო ფაქტორის ინსტიტუტის შიქმება ბაიწვიონ საქართველოდან საქართველოს პრეზიდენტის მიხედვით საქართველოს განსხლდების ბაგო მუყანანაშ რსუი მქსპარტაბის ყოფნის არასასურველობის ბაგო.

იციის. ჩაუდებო მათ ჯიბეში, და ისინი ბედნიერები წავლენ. თქვენ მართლა ფიქრობთ, რომ ისინი შესამონმებლად ჩამოვიდნენ?“, – თქვა სააკაშვილმა.

დამხედველობის ხელმძღვანელმა. მან გავცნობა, რომ ამ სიტუაციაში მეტად დროული გახდა წინადადება რუსი ექსპერტების შეხვედრის შესახებ სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქთან ილია მეორესთან.

და ამგვარი ჯონ კორბ, რომელიც ევროპაში ტურნეს აწყობს. ადრე კვრი უკვე ისარგებლა სისუფელის უფლებით, როდესაც „ბლმო-აჩინა“ ახალი სახელმწიფო აზიაში – „კორზასტანი“.

„კომენტარები, რომლებიც გაისმა საქართველოს უმაღლესი თანამდებობის პირისგან, ვისი სტატუსიც ეჭვქვეშ დგება, ადასტურებს შიშს, რის გამოც რუსეთის მხარემ ჩვენი ჯგუფების ჩასვლამდე მოითხოვა უსაფრთხოებისა და დაუბრკოლებელი მუშაობის გარანტია საქართველოს საწარმოში“.

რუსეთმა 2006 წელს შემოიღო აკრძალვა საქართველოდან ღვინისა და მინერალური წყლის მიწოდებასთან დაკავშირებით.

რუსეთის სამომხმარებლო ფაქტორის ინსტიტუტის ხელმძღვანელმა დასაბუთებდა მისი კოვიში მოლაპარაკებაზე ორი ქვეყნის ექსპერტები ერთმანეთს უთანხმებდნენ ქართული ღვინისა და მინერალური წყლის დაშვების მექანიზმს რუსეთის ბაზარზე.

„თუ სიტუაცია მონესრიგდება, ჩვენ დავაყენებთ საკითხს ექსპერტების უკან განვითარების შესახებ, შევწყვეტთ მათ მუშაობას საქართველოს ტერიტორიაზე“, – განაცხადა ჩვენთან საუბარში ოთხშაბათს რუსეთის სამომხმარებლო ფაქტორის ხელმძღვანელმა, რუსეთის ფედერაციის მთავარმა სახელმწიფო სანიტარიულმა ექიმმა გენადი ონიშჩენკომ.

„თუ რუსეთის სპეციალისტების შეურაცხყოფა და სხვა მოქმედებები, რომლებიც წინააღმდეგობას უქმნიან ნორმალურ მუშაობას, საკითხი ჩვენი სპეციალისტების ვადამდეელი განვითარების შესახებ დარჩება ღია“, – საზგასმით აღნიშნა მან.

რუსეთის სამომხმარებლო ფაქტორის სპეციალისტები არიან საქართველოში იმ საწარმოების ინსპექციისთვის, რომლებსაც განზარალებული აქვთ განაახლონ ღვინისა და მინერალური წყლების რუსეთის ფედერაციის ბაზარზე დაბრუნება. სააკაშვილმა წინა დღით განაცხადა, რომ ვერ ხედავს აზრს იმაში, რომ რუსეთის ექსპერტებს ნება მისცეს ადგილზე შეამოწმონ ქართული ღვინის ხარისხი.

„რონიშჩენკომ თავად არ დაგვეო პატივი, მაგრამ ჩამოვიდა მათი დელეგაცია და ჩვენი ჩინოვნიკები უკანა თათებზე დადგნენ, ღვინის ქარხნების წარმომადგენლები ხელის კანკალით უსხამდნენ მათ ღვინოს, თვალყურს ადევნებდნენ მათ რეაქციას – მოსწონთ თუ არა იგი“, – განაცხადა სააკაშვილმა სამშაბათ საღამოს საქართველოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების წარმომადგენლებთან შეხვედრის დროს.

რუსეთის სამომხმარებლო ფაქტორის ინსტიტუტის ხელმძღვანელმა დასაბუთებდა მისი კოვიში მოლაპარაკებაზე ორი ქვეყნის ექსპერტები ერთმანეთს უთანხმებდნენ ქართული ღვინისა და მინერალური წყლის დაშვების მექანიზმს რუსეთის ბაზარზე.

რუსეთის სამომხმარებლო ფაქტორის ინსტიტუტის ხელმძღვანელმა დასაბუთებდა მისი კოვიში მოლაპარაკებაზე ორი ქვეყნის ექსპერტები ერთმანეთს უთანხმებდნენ ქართული ღვინისა და მინერალური წყლის დაშვების მექანიზმს რუსეთის ბაზარზე.

საქართველოს პრეზიდენტმა თქვა, რომ სიტუაცია მას გოგოლის „რევიზორი“ მოაგონა, და შეურაცხყოფლურად მოიხსენია ქვეყანაში ჩამოსული რუსი ექსპერტები. „ჩვენთან მოდის რევიზორი. ის კი, თუ რა უნდათ რუს ჩინოვნიკებს, ყველაზე

იმის მიუხედავად, რომ კათოლიკური ეკლესიის უმაღლესი იერარქს უვაოდე, სიკვდილამდე ირჩევს, რომის კათოლიკური ეკლესიის კანონიკური სამართალი ითვალისწინებს რომაპის გადადგომასაც. ამასთან, გადადგომას სჭირდება მხოლოდ პონტიფიკოსის ნება და მისი გადანაცვლება, რაც არაა დამტკიცება ან დადასტურება არ საჭიროებს და განხილვასაც არ ექვემდებარება.

ალბათ, არ იყო შემთხვევითი, რომ გერმანელ ჟურნალისტთან პეტერ ზევენდთან ინტერვიუში, რომელიც 2010 წლის ნოემბერში ცალკე წიგნად გამოიცა, ბენედიქტ XVI ნათლად მიუთითებს, რომ კათოლიკური ეკლესიის მეთაურს უფლება აქვს, ხოლო ზოგიერთ შემთხვევაში ვალდებულიც არის, გადადგეს, თუკი აცნობიერებს, რომ „ფიზიკურად, ფსიქოლოგიურად და სულიერად“ აღარ ძალუძს უფლისა და მრევლის მსახურება, ვითარცა რომაპის.

ალბათ, იგი უკვე მაშინ ფიქრობდა გადადგომაზე. აკი ამბობს, გადანაცვლება ხანგრძლივი ფიქრის შემდეგ მივიღო. შესაძლოა, მისმა ძმამაც იმ დროიდან იცოდა მისი ამ ჩანაფიქრის შესახებ.

ჩემთვის ეს გადანაცვლება მოულოდნელი არ ყოფილა, — უთხრა რომაპის განცხადებისთანავე მასთან მიცვნილ ჟურნალისტებს რეგენსბურგის ეკლესიის გუნდის რეგენტმა გეორგ რატცინგერმა.

უმცროსი რატცინგერი, რომელიც 1951 წელს ძმასთან ერთად ეკურთხა მღვდლად, უარყოფს ხმებს იმის შესახებ, რომ რომაპი გადადგომის შემდეგ ბავარიაში აპირებს ჩასვლას:

მას აქ როგორც რომაპს, კვლავ ისე დახვდებიან, რაც, ბუნებრივია, არაერთ პრობლემას შექმნის. თუმცა, სულიერების თვალსაზრისით, ის, ვინც რომაპი გახდა, სამუდამოდ რომაპი იქნება, — ამბობს გეორგ რატცინგერი.

სხვათა შორის, 11 თებერვლი ლურდის ღვთისმშობლის სხენების დღეა, ამ დღეს კათოლიკეები სწეულთა და უძღურთათვის ლოცულობენ და იგი საერთაშორისო კალენდარში ავადმყოფთა მსოფლიო დღედ არის შესული.

განცხადებამდე სამი თვით ადრე რომაპმა გულის ოპერაცია გადაიტანა რომის პიუს XI-ის სახელობის კლინიკაში. კარდიოსტიმულატორის შეცვლის ოპერაცია, რომელიც ერთ-ერთმა ყველაზე ცნობილმა იტალიელმა კარდიოქირურგმა, პროფესორმა ლუიჯი კიარინელომ გააკეთა, წარმოადგენს განხორციელდა და გართულებების გარეშე დასრულდა. სწორედ კიარინელომ ჩაუდგა ამ ათი წლის წინათ მაშინ ჯერ კიდევ „რიგით“ კარდინალს იოზეფ რატცინგერს პირველი კარდიოსტიმულატორი. ბოლო ოპერაციის შესახებ იტალიის საქმიანი წრეების გაზეთი „Il sole 24 ore“ წერდა, თავად ქირურგს კი არაერთი კომენტარი არ გაუკეთებია.

განსხვავებით წინამორბედისაგან, რომელსაც უფრო ხშირად უხდებოდა სერისო ული და ხანგრძლივი მკურნალობა და რომლის ყოველი ჰოსპიტალიზაცია ოფიციალურად ცხადდებოდა ვატიკანის მიერ, ბენედიქტ XVI-ის ყველა ოპერაცია და ჰოსპიტალიზაცია მკაცრად იყო გასაიდუმლოებული.

არ არის გამორიცხული, რომ ბენედიქტ XVI-ის გადანაცვლება გადადგომის შესახებ იოანე-პავლე II-ისაგანაც იღებდეს სათავეს: 11 თებერვლის განცხადებასთან დაკავშირებით, არაგის გახსენება, რომ 1995 წელს, მას შემდეგ, რაც რომაპის ჯანმრთელობა მკვეთრად გაუარესდა, რაც მას ამოაჭრეს სიმსივნე, რაც მოიტი-

ხა თედოს ყელი, რაც პარკინსონის დაავადება აღმოაჩინა, 75 წლის იოანე-პავლე II თავის უერთგულეს მრჩეველს, კარდინალ იოზეფ რატცინგერს დაეკითხა, ხომ არ ღირდა, გადადგარიყო, როგორც ამას კათოლიკური ეკლესიის კანონიკური სამართალი მოუწოდებს ამ ასაკის ეპისკოპოსებსა და კარდინალებს. მაგრამ ერთობლივი ისტორიულ-თეოლოგიური გამოკვ-

პულად განსხვავებულია, რადგან მისი გადადგომა, ყოველ შემთხვევაში გარეგნულად და ჩვენი ცოდნის ამ ეტაპზე მაინც, ნებაყოფლობითი გადაწყვეტილება იყო. მართალია, 1294 წლის 13 დეკემბერს ცელესტინ V-მ თავად მოაწერა ხელი თავისი გადადგომის აქტს, მაგრამ მისი ტექსტი კარდინალ ბენედეტო კაეტანის მიერ იყო შედგენილი, რომელიც 40-ოდე

ამ დროს გაუქმდება რომაპის აკაუნტი ტვიტერზე, თუმცა, თავად მიკრობლოგი ჯერ ამის შესახებ არ წერს. არადა, ეს გვერდი სულ ორი თვის გახსნილია. „ქვირფასო მეგობრებო, სიამოვნებით გიერთდებით ტვიტერზე“, — ამ სიტყვებით მიესალმა ტვიტერის მომხმარებლებს რომაპი 2012 წლის 12 დეკემბერს. იმაზე არსად არაფერია ნათქვამი, შეგნებულად აარჩია თუ არა, რომ პაპმა ტვიტერზე დარეგისტრირების თარიღად 12.12.12. პირველ კვირაში მის მიკრობლოგს 2 მილიონზე მეტი ხელმოწერი გაუჩნდა, ახლა კი ხელმოწერთა რიცხვი 3 მილიონს აჭარბებს. მიკრობლოგის ინგლისურ ვერსიას მილიონნახევარი კაცი კითხულობს, ესპანურს — 700 ათასი, იტალიურს — 330 ათასი, ყველაზე ბოლო, ლათინურ ვერსიას კი 22 ათასზე მეტი მიმდევარი ჰყავს. გარდა ამისა, არსებობს მიკრობლოგის გერმანული, ფრანგული, პორტუგალიური, პოლონური და არაბული ვერსიები. ბენედიქტ XVI-ს შესაძლებლობა აქვს, არა მარტო თავი ადევნოს თავის ბლოგს,

შემდეგ გამოქვეყნდება, — ამბობს რეგენსბურგის პრესკოპოსი რუდოლფ ფოდერსოლციერი, რომელიც რომაპის საღვთისმეტყველო შრომების გამოცემას ხელმძღვანელობს.

უჩვეულო აქტის წინ ექსპერტიზა და ცნობისმოყვარენიც ბევრს საუბრობენ იმის შესახებ, თუ რა სახელით გააგრძელებს ცხოვრებას რომაპადყოფილი და როგორ იქნება იგი შემოსილი.

არაგის არა აქვს უფლება, ყოფილ რომაპს თავისი სახელის გამოყენება აუკრძალოს, — განაცხადა გასულ სუბსაბტი ვატიკანის რადიოთი გამოსვლისას ვატიკანის პრესსპიკერი ფედერიკო ლომბარდო.

გადადგომის შემდეგ ყოფილი რომაპი ისევ თეთრი ანაფორით ივლის, — ამბობს მისი ძმა გეორგ რატცინგერი, — დარწმუნებული ვარ, აგრეთვე, რომ იგი შეინარჩუნებს თავის ამჟამინდელ სახელს, თუმცა, ჩემს ძმას ეს ჯერ არ გადაუწყვეტია.

ჯერ ისიც არ არის ცნობილი, როგორ უნდა მიმართონ ყოფილ რომაპს გადადგომის შემდეგ. გე-

2. არა ღვთის, მისივე ნაზით

ქასტელ-განდოლფოს რეზიდენსია

დედასა მონასტარი ვატიკანის ბაღში

ლევის შემდეგ მოქმედი და მომავალი რომაპები მივიდნენ დასკვნამდე, რომ ეკლესიისათვის ღრმად მოხუცი რომაპი უმჯობესი იქნებოდა, ვიდრე გადამდგარი. საკუთარ თავთან მიმართებაში კი ბენედიქტ XVI-მ რატომღაც სხვაგვარად განსაჯა. ეს კიდევ უფრო აძლიერებს ეჭვს, რომ ასაკა და ეკლესიის კეთილდღეობაზე აპელირების ყველადა შესაძლოა, გადადგომის ნამდვილ მიზეზს(ებ)ს ფარავდეს.

(არ არის გამორიცხული, რომ ამ ფონზე ერთგვარი ნაგვიანევი სინანულის გამოხატულება იყოს მის მიერ წინამორბედის ბეატიფიკაცია — 2011 წლის 1 მაისს ბენედიქტ XVI-ემ იოანე-პავლე II ნეტარად შერაცხა.)

თავისი გადანაცვლების კომენტარებისას რომაპმა განაცხადა: — უფალმა მომიწოდა მთაზე ასვლა, რათა მთლიანად მიმეძღვნა ჩემი თავი ლოცვებისა და მედიტაციისათვის, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ მე ვტოვებ ეკლესიას. პირიქით, ღმერთმა სწორედ ამიტომ მომიწოდა, რომ ამ გზით მე მას ისეთივე თავდადებით და სიყვარულით ვემსახურო, როგორც აქამდე ვემსახურებოდი, ოღონდ ჩემი ასაკისა და შესაძლებლობებისათვის უფრო შესაბამისი უნდა იყოს.

ასეა თუ ისე, ისტორიაში ამგვარი შემთხვევა არ ყოფილა. კი, მასმედიასა თუ ინდუდიაში ბენედიქტ XVI-ის გადადგომასთან კავშირში არაერთხელ ახსენეს ცელესტინ V-ისა და გრიგოლ XII-ის სახელები, მაგრამ ორივე ეს პაპი იძულებით გადადგა, ხოლო ბენედიქტ XVI-ის შემთხვევა პრინცი-

პულად თვითონ გახდა პაპი, ბონიფაციუს VIII დაირქვა და წინამორბედი ციხეში გამოკეტა, სადაც იგი გარდაიცვალა კიდევ 1296 წელს. გარდაცვალებიდან 17 წლის შემდეგ ცელესტინ V მინდანად შერაცხეს, ხოლო ბონიფაციუს VIII-ს დაწესებულ იქნა ჯოჯოხეთის მერვე გარსი უკრა თავი.

რაც შეეხება გრიგოლ XII-ს, მან საეკლესიო განხეთქილების თავიდან აცილების მიზნით, 1406 წელს, რომაპად არჩევისთანავე გამოაცხადა, რომ მზად იყო, გადადგარიყო, თუ ამასვე იზამდა ავინონელი პაპი ბენედიქტ XIII, რაზეც ამან უარი განაცხადა. შედეგი არც მათმა პირადმა შეხვედრამ გამოიღო, ხოლო 1409 წელს პიზაში გამართულ კრებაზე ორივე მათგანი სქიზმატიკოსებად შერაცხეს და ახალ, უკვე მესამე პაპად კრებაზე დაბადებული ფრანცისკანელი პეტრე ფილარგი აირჩიეს ალექსანდრე V-ის სახელით.

1415 წელს კონსტანციაში გამართულმა მსოფლიო საეკლესიო კრებამ, კათოლიკური ეკლესიის ერთიანობის აღდგენის მიზნით, მიიღო რომაპად გრიგოლ XII-ის გადადგომა და, იმავდროულად, გადაყენა აპტიპაპები — ბენედიქტ XIII და ალექსანდრე V-ის მემკვიდრე იოანე XXIII. ეს უკანასკნელი კონსტანციიდან გაიქცა, ბენედიქტ XIII ანათემას გადასცვა, ხოლო ახალ რომაპად მარტინ V აირჩიეს.

დიახ, ასეთი რამ ისტორიაში არ მომხდარა! დღეს, 28 თებერვალს, საღამოს 8 საათზე რომის დროით (23 საათზე თბილისის დროით) ცოცხალი რომაპის პირობებში ვატიკანი „ვაკანტური ტახტის“ რეჟიმს გამოაცხადებს. ზუსტად

თავადაც მართოს იგი არაერთ ენაზე. მშობლიური გერმანულის გარდა, იგი თავისუფლად ფლობს იტალიურ, ლათინურ, ინგლისურ და ესპანურ ენებს, კითხულობს ძველბერძნულსა და ივრითზე.

საყოველთაო აღიარებით, ბენედიქტ XVI თავისი ამ არაორდინარული გადაწყვეტილების გარდა, ისტორიაში შევა, როგორც უდიდესი ღვთისმეტყველი და გამორჩეული ქადაგი.

უკვე რომაპმა ბენედიქტ XVI-მ თავის ერთ ყველაზე ცნობილ ნიგნს „იესო ნაზარეველი“, იოზეფ რატცინგერის სახელით რომ გამოცხადა, მოკლე შესავალი დაურთო, რომელიც ასეთი სიტყვებით იწყება: „ყველას, ვისაც სურვილი გაუჩნდება, შეუძლია არ დაემთხნოს“... როგორი ნათქვამია რომაპისაგან, რომლის უცოდველობა დოგმატადაა მიღებული კათოლიკურ სამყაროში! ისიც ყურადღებამისაქცევია ამბავია, რომ ბენედიქტ XVI-მდე არცერთ რომაპს არ დაუტოვებია ნაშრომი იესო ქრისტეზე. უახლოეს წლებში დასრულდება იოზეფ რატცინგერის საღვთისმეტყველო თხზულებების ნოტომეული გამოცემა. დასაბეჭდად მზადდება და მალე გამოვა, აგრეთვე, პონტიფიკოსის წერილები და ბოლო წლების მისი გამოსვლებისა თუ ქადაგებების გაშიფრული აუდიოჩანაწერები.

გადადგომის შემდეგ ბენედიქტ XVI აღარ აპირებს მუშაობის გაგრძელებას ღვთისმეტყველებაში და იგი არც ერთ სიტყვას აღარ გამოაქვეყნებს. მაგრამ მე იმედი მაქვს, რომ იგი ბოლომდე მიიყვანს დაწყებულ პროექტებს, რომლებიც უკვე მისი გარდაცვალების

ორგ რატცინგერი ფიქრობს, რომ ეს უპრეცედენტო საკითხი კანონიკური სამართლის სპეციალისტებმა უნდა განიხილონ.

ბენედიქტ XVI-მ უკვე შეარჩია რეზიდენცია, სადაც ის ცხოვრობს.

ეს არ არის ელიტური საცხოვრებელი, — ამბობს ფედერიკო ლომბარდი, — მასთან ახლოს მყოფი ადამიანების სიტყვებით, პონტიფიკოსი მუდამ ასტურ ცხოვრებას ეწეოდა და მისი საყვარელი საქმიანობა წიგნების კითხვა და ფორტეპიანოზე დაკვრაა.

ლომბარდის სიტყვებით, ვატიკანის ბაღებში ერთ-ერთი სერიზოზისა რომაპმა ყურადღება მიაქცია მეზაღვთა სახლს, რომელიც მისი წინამორბედის, იოანე-პავლე II-ის თაოსნობით დედათა პატარა მონასტრად უქცევიათ. განდგომის დღეების ეს მონასტერი ერთგვარი განცალკევებული საგანა ვატიკანის ცენტრში. სხვადასხვა დროს აქ სხვადასხვა კონგრეგაციის წარმომადგენლები ცხოვრობდნენ. მონაზონთა ბოლო ჯგუფმა მონასტერი 2012 წლის შემოდგომაზე დატოვა და შენობაში რემონტი დაიწყო. რემონტის დასრულებამდე რომაპსაყოფილი გადასახლება კასტელ-განდოლფოს საზაფხულო რეზიდენციაში, რომიდან 30-ოდე კილომეტრში.

ზამთრის ბოლო დღეს, 28 თებერვალს, 17 საათზე რომის დროით ბენედიქტ XVI კარდინალებს გამოეთხოვება, ვეტრეტარში ჩაუდგება, ცაში აფრინდება და... ასე დასრულდება მისი პონტიფიკატი.

არა ღვთის, მისივე ნაზით.

პაატა ნაცვლიშვილი

ამერიკალი

„დინამო-2“ ბენდელას თასის გამგებებული

„ბენდელას“ სტადიონზე სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროსა და თბილისის ფეხბურთის ფედერაციის ფინანსებით მიმდინარე „ბენდელას თასის“ გათამაშების ფინალური შეხვედრა გაიმართა.

აფხაზეთის ომში დაღუპული ახალგაზრდა ფეხბურთელის შაზა ბენდელიანის სსოვნის ტურნირის ფინალში ერთმანეთს თბილისის „დინამოსა“ და ქუთაისის „ტორპედოს“ დაუბრუნებულნი დადგინდნენ.

„ბენდელას თასის“ მფლობელი „დინამო-2“ გახდა, რომელმაც მეტოქე 3:1 დაამარცხა. ტურნირში საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის გუნდები მონაწილეობდნენ.

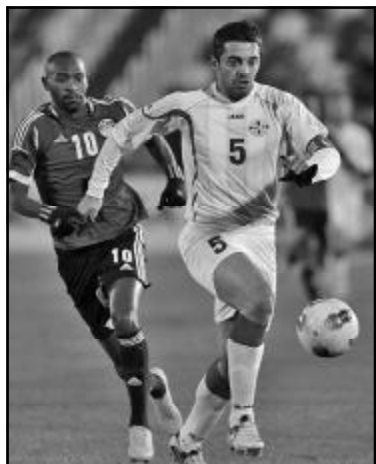
გოლები: 0:1 ჯილაური (8), 1:1 ახვლედიანი (36), 1:2 კვეციანი (57), 1:3 გელაშვილი (66 საჯ. კარში).

მანუჩარ ბიორბაძე

ეროვნული ნაკრები

ირლანდია საქართველოს უმასპინძლებს

საბრტყელი ეროვნული ნაკრები 2 ივნისს ირლანდიას ამხანაგურ შეხვედრაში დაუპირისპირდება. თამაში კუნძულოვანი სახელმწიფოს დედაქალაქ დუბლინის „ავივა სთედიუმზე“ გაიმართება. 2011 წელს ამ სტადიონმა ევროპის ლიგის ფინალს უმასპინძლა „პორტსმუთს“ და „ბრაგანს“ შორის.

ჩვენი ქვეყნის მთავარი საფეხბურთო გუნდი მესამედ დაუპირისპირდება ამ მეტოქეს, თუმცა, ამხანაგურად – პირველად. საქართველოს და ირლანდიის ნაკრებები პირველად „ევრო 2004“-ის შესარჩევ ტურნირში შეხვედრენ ერთმანეთს, შემდეგ კი – მსოფლიოს 2010 წლის ჩემპიონატის საკვალიფიკაციო ეტაპზე.

2008 წლის 6 სექტემბერს საქართველოს ნაკრებმა ირლანდიას გერმანიის ქალაქ მაინცში უმასპინძლა. ეს მატჩი თბილისში უნდა გამართულიყო, მაგრამ რუსეთის აგრესიით გამოწვეული დაძაბული პოლიტიკური ვითარების გამო, ფიფამ საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას შეხვედრის ნეიტრალურ მოედანზე გადატანა მოსთხოვა.

როსტომ რაჭველიშვილი

ფაზვართი

აქეთურ-იქითური

დავით მცხინაძის სახელობის ეროვნული თასის გათამაშება. მერვედ-ფინალი. პირველი რაუნდი.

„კოლხეთი“ – „დინამო“ 0:1 (ჩისკო), „დილა“ – „სამტრედია“ 6:0 (კახელიშვილი, ჟუნიორი – 3, გორელიშვილი – 2), „ვიტ ჯორჯია“ – „ცხინვალი“ 1:1 (ჯანელიძე; მეტრეველი), „სიონი“ – „ბაია“ 3:0 (ლექვათაძე – 2, ახალაია), „გურია“ – „ზესტაფონი“ 0:1 (დემელი), „ჩისურა“ – „შუქურა“ 8:0 (დეკანოიძე – 4, კვასცაძე – 2, კირკიტაძე, ზამბახიძე), „ტორპედო“ – „გაგრა“ 1:1 (ონიანი; ჯერემია), „ბათუმი“ – „მეტალურგი“ 2:1 (ჩიმაკაძე, მუჯირი, გავაშელიშვილი).

ბერმანბი. თასი. მეოთხედფინალი. „მაინცი“ – „ფრაიბურგი“ 2:3 (და-მატეხი დროში), „ოფენბახი“ – „ვოლფსბურგი“ 1:2.

საფრანგეთი. თასი. მერვედფინალი. „სოშო“ – „ტრუა“ 1:2, „სენტ-ეტიენი“ – „ლილი“ 3:2, „ავიანი“ – „ჰავრი“ 3:1.

იტალია. „სერია-ა“. „ბოლონია“ – „ფიორენტინა“ 2:1.

ესპანეთი. სამეფო თასი. ნახევარფინალი. საბასუსო მატჩი. „ბარსელონა“ – „რეალი“ 1:3 (პირველი შეხვედრა – 1:1).

ცურვა

საზურგისთვის ბერბანიაში – „ოლიმპიკის“ ბავლით

წლეულს იელისის მიწურულს კატალიონის დედაქალაქი ბარსელონა მოცურავეთა მსოფლიოს ჩემპიონატს უმასპინძლებს. იმ შეჯიბრებაში მონაწილეობისთვის საგზურები საჭირო. ლიცენზიების მოსაპოვებლად გუშინ გერმანიის ტურნირზე ცნობილი მწვრთნელის – ირინა მინჟულინას ხელმძღვანელობით ოთხი ქართველი სპორტსმენი გაემგზავრა: ახალგაზრდებში შარშანდელი ევროპის პირველობის მე-3 პრიზიორი და ლონდონის ოლიმპიადის მონაწილე ირაკლი ბოლქვაძე, პეკინის ოლიმპიადის მონაწილე ირაკლი რევიშვილი, დავით სიხარულიძე და თემურ კობახიძე. გერმანიის გარდა, სალიცენზიო ასპარეზობები 4-7 აპრილს ეინდჰოვენში, 10-14 აპრილს თურქეთსა და მაისში ხარკოვში გაიმართება. ამ შეჯიბრებებისთვის პირველი სტარტი ჩვენმა ბიჭებმა „ოლიმპიკის“ საცურაო აუზში საქართველოს ზამთრის ჩემპიონატში აიღეს. საგულისხმოა, რომ ბოლქვაძემ და სხირტლაძემ, შესაბამისად, 100 მ გულაღმა და 200 მ ბრასი სპორტის ოსტატის ნორმატივით დაფარეს. ჩემპიონატზე ქალთა შორის თავი ისახვლა საჩხერელმა მარი ზუბიაშვილმა, რომელმაც ხუთი მედალი დაიმსახურა, მათ შორის სამი – ოქროსი. სულ პირველობაზე რუსთავის, აჭარის, გორის, საჩხერის, ქიათურისა და თბილისის საცურაო აუზების 120-მდე წარმომადგენელმა მონაწილეობა მიიღო. გაუნწყვლად გამარჯვებულთა და პრიზიორთა ვინაობას.

ბავლი 50 მ თავისუფალი ყიდა. 1. ელენე უნილაშვილი („დილომი“, 30,60), 2. ელენე ბერაია (31,15), 3. ნანო მოდოსიანი (ორივე – „სპორტ-თაიმი“, 32,03). 50 მ ბატერფლაი. 1. ელენე ბერაია („სპორტ-თაიმი“, 35,85), 2. მარიამ ჩხირაძე („ტონუსი“, 36,06), 3. ლიკა ჭიხორია (რუსთავი, 40,75). 50 მ გულაღმა ცურვა. 1. ოქსანა ბელოვა (რუსთავი, 36,47), 2. მარიამ ნერეთელი (37,56), 3. მარიამ ჩხირაძე (ორივე – „ტონუსი“, 37,86). 50 მ ბრასი. 1. ქეთევან ყამარაული („ტონუსი“, 38,07), 2. მარიამ ზუბიაშვილი (საჩხერე, 38,53), 3. თეონა ბოსტაშვილი (რუსთავი, 38,92). 100 მ ბრასი. 1. მარიამ ზუბიაშვილი (საჩხერე, 1,22,81), 2. ქეთევან ყამარაული („ტონუსი“, 1,23,59), 3. თეონა ბოსტაშვილი (რუსთავი, 1,25,38). 100 მ გულაღმა. 1. მარიამ ნერეთელი („ტონუსი“, 1,20,52), 2. ოქსანა ბელოვა (რუსთავი, 1,21,71), 3. მარიამ ჩხირაძე („ტონუსი“, 1,23,59). 100 მ ბატერფლაი. 1. რუსუდან გოგინაშვილი (რუსთავი, 1,17,35), 2. მარიამ ჩხირაძე („ტონუსი“, 1,19,47), 3. მარი ზუბიაშვილი (საჩხერე, 1,19,97). 100 მ თავისუფალი. 1. ელენე უნილაშვილი („დილომი“, 1,08,85), 2. მერი მუმლაძე („ტონუსი“, 1,08,86), 3. ელენე ბერაია („სპორტ-თაიმი“, 1,10,59). 200 მ ბრასი. 1. მარიამ ზუბიაშვილი (საჩხერე, 2,55,49), 2. თეონა ბოსტაშვილი (რუსთავი, 3,00,73), 3. ქეთევან ყამარაული („ტონუსი“, 3,01,57). 200 მ გულაღმა ცურვა. 1. მარიამ ნერეთელი („ტონუსი“, 2,52,62), 2. მარიამ ჩხირაძე („ტონუსი“, 2,58,41), 3. ოქსანა ბელოვა (რუსთავი, 3,02,00). 200 მ თავისუფალი. 1. მერი მუმლაძე („ტონუსი“, 2,32,97), 2. ელენე უნილაშვილი („დილომი“, 2,33,78), 3. კრავაი კერვალიშვილი („ტონუსი“, 2,44,84). 200 მ კომპლექსური. 1. მარიამ ზუბიაშვილი (საჩხერე, 2,46,84), 2. რუსუდან გოგინაშვილი (რუსთავი, 2,47,90), 3. მერი მუმლაძე („ტონუსი“, 2,48,53).

ბატერფლაი. 1. თემურ კობახიძე („ლაგუნა-ვერე“, 2,09,28), 2. აკაკი ვაშაკიძე (რუსთავი, 2,11,66), 3. დათო მურჯიკიანი („გლდანის“, 2,37,91). 200 მ გულაღმა. 1. ირაკლი ბოლქვაძე („ტონუსი“, 2,17,20), 2. ირაკლი ჭარბაძე („ტონუსი“, 2,36,81), 3. ნიკიტა გიორგაძე („ლაგუნა ვერე“, 2,38,94). 200 მ თავისუფალი ყიდა. 1. დავით სიხარულიძე („ტონუსი“, 2,00,09), 2. დავით შახნაზაროვი („ტონუსი“, 2,08,45), 3. ცოტნე მაისურაძე (რუსთავი, 2,09,13). 400 მ კომპლექსური. 1. ირაკლი ბოლქვაძე (4,51,19), 2. ვასილ ხიზანიშვილი (5,14,06), 3. ირაკლი კვარაცხელია (სამივე – „ტონუსი“, 5,25,22). 400 მ თავისუფალი. 1. ირაკლი რევიშვილი („ტონუსი“, 4,36,33), 2. ცოტნე მაისურაძე (4,41,60), 3. ნიკა ყაულაშვილი (ორივე – რუსთავი, 4,51,52). 800 მ თავისუფალი. 1. ირაკლი რევიშვილი („ტონუსი“, 9,21,54), 2. ნიკა ყაულაშვილი (რუსთავი, 10,09,13), 3. ოთარ ივანაშვილი (საჩხერე, 10,56,34). 1500 მ თავისუფალი. 1. ირაკლი რევიშვილი („ტონუსი“, 17,54,31), 2. ვასილ ხიზანიშვილი („ტონუსი“, 18,28,19), 3. ოთარ ივანაშვილი (საჩხერე, 20,59,62).

ლევან ცინცაძე

კალათბურთი

ბანრიბი დაჯუსტდა

„ეპრო-2013“-ის საორგანიზაციო კომიტეტმა ამ დღეებში სლოვენიური ფორუმის თამაშების განრიგი გამოაქვეყნა.

შეგახსენებთ, რომ მატჩების გამართვის თარიღი აქამდეც ცნობილი იყო, მაგრამ მათი დაწყების დრო ახალა დადგინდა. ვინაიდან ჩვენ უპირველესად საქართველოს ნაკრების შესვენებები გვაინტერესებს, სწორედ მის კალენდარს გთავაზობთ.

ცნობისათვის: ქალაქ ცელიეში „ჯგეროსნებთან“ ერთად ჯგუფში ესპანეთის, სლოვენის, ხორვატიის, პოლონეთისა და ჩეხეთის გუნდები მოხვდნენ, ხოლო მომდევნო ეტაპზე ალნიშნული ექვსეულიდან საუკეთესო ტრიო იასპარეზებს. მაშ ასე, გაეცანით იგორ კოკოშკოვის შეგირდთა მომავალი ბრძოლების თანმიმდევრობას.

- 4 სექტემბერი. საქართველო – პოლონეთი. 16:30.
5 სექტემბერი. საქართველო – ხორვატეთი. 16:30.
7 სექტემბერი. საქართველო – სლოვენია. 23:00.
8 სექტემბერი. საქართველო – ჩეხეთი. 19:45.
9 სექტემბერი. საქართველო – ესპანეთი. 16:30.

ვიტალი ჯაფარიძე

პრივი

ბაქოში იასპარეზებენ

ძარბაზი მოკრივეები მონდომებით ემზადებიან ევროპის ჩემპიონატისთვის, რომელსაც 17 მაისიდან ბელარუსის დედაქალაქი უმასპინძლებს. ნაკრების მთავარი მწვრთნელის ბონდო მამულაშვილის განკარგულებაშია 30 სპორტსმენი. 10 მათგანი – საქართველოს წლევეანდელი ჩემპიონები და პრიზიორები: დავით ნანავა (49 კგ), სევერიან ქიაღაძე (52), გიორგი გოგატიშვილი (56), გიორგი ასანიძე (60), ბექა კუჭავა (64), ლევან კაჭავაძე (69), ნიკოლოზ სხნიაშვილი (75), გიორგი ქისტაური (81), გიორგი გვენეტაძე (91) და 2011 წლის ევროპის ჩემპიონატის მესამე პრიზიორი გიორგი ბახტიძე (+91) მწვრთნელების – თემურ ოჩიგავას და ანატოლი ცვიგურისშვილის თავკაცობით ამჟამად აზერბაიჯანში ემზადებიან მასპინძლებთან ერთად და 6 მარტიდან ბაქოს საერთაშორისო ტურნირში ჩაებმებიან. დანარჩენი ნაკრების წევრობის კანდიდატები 24-31 მარტს ხერსონის რინგზე მოსინჯავან ძალებს. ნაკრების თავკაცებს მხოლოდ ამის შემდეგ ექნებათ ეროვნული გუნდის რეალურად დაკომპლექტების შესაძლებლობა.

ლავა დიდა

მოხალაქის პირუთვნალი აზრი

თუ მოაპრობა ავტობუსით ივლის...

წუთისოფელი ამნაირად იმიტომ მიდის, — კაი ხანია, კაცი არ ჩანს ნამდვილად დიდი!

მუსრან მახაზარაძე

ამჟამად მრავალ ქვეყანაში, საქართველოშიც, გამეფებული ავტოკრატიული და დიდმოხელური მოქმედებები უსამართლობის, ძალადობისა და კორუფციის უტყუარი მაჩვენებელია. ფეშენებლური ბინები და აგარაკები, ძვირადღირებული ავტომობილები, უდიდესი ხელფასები, ახლობლების დასაქმება კარგ სამსახურებში ჩვენს მომავალს კარგს არაფერს უქადის.

ლაარი იყოს? ყოველივე ეს „ბრმა პლუტოსობაა“. ჯერ კიდევ ძველმა ბერძენებმა სიმდიდრის ღმერთი პლუტოსი ბრმად გამოსახეს, რადგან იგი სიმდიდრეს უსამართლოდ ანანილებდა. იგივე ხდება ჩვენშიც XXI საუკუნეში. გამოდის, რომ უტყუარესი დროიდან დღემდე ადამიანის მორალს და სამართლიანობას წინსვლა არ შეხება, თავის ტვის არაფერი მომატებია. ადამიანთა ჩაგვრა იგივე დოზით მიმდინარეობს, ოღონდ უფრო ცივილიზებულიად.

ქვე-ს ღრმა კრიზისი

მის შემდეგ, რაც 2007 წლის 7 ნოემბერს სააკაშვილისა და მერაბიშვილის შერაზმეულმა ტელეკომპანია „იმედი“ დაარსების, მოგვიანებით კი დახურვის, დაზარალებულმა ჟურნალისტებმა „იმედი“ საინფორმაციო განყოფილების ხელმძღვანელის (ყოფილი გიორგი თარგამაძის ხელმძღვანელობით შექმნილი პოლიტიკური ორგანიზაცია „ქრისტიან-დემოკრატები“.

პარლამენტში შესვლაზე. ნაცვებს უკვე შეეძლოთ, საქართველოსა და საერთაშორისო საზოგადოებისთვის თავისუფლად ეთქვათ, რომ ქვეყანაში მრავალპარტიული პარლამენტი, ოპოზიცია წარმოდგენილია, „ქრისტიან-დემოკრატები“ მომარაბით და ა. შ. „მომარაბამ“ ფაქტობრივად ჩაშალა ოპოზიციური სექტორის მოლაპარაკებები ხელისუფლებასთან საარჩევნო კოდექსში შესატან ცვლილებებთან დაკავშირებით, გაიქცინა რა მოლაპარაკებების ე. წ. „რეინიდან“.

ბა, როცა მოავრობის წევრები ავტობუსებით მივლენ სამსახურში, როცა ყველა ჩაბმული იქნება სასარგებლო შრომაში, როცა პროფესორი იქნება მუშა და მუშა — პროფესორი, როცა მდიდრები ჩამოიჭრიან მაღალ ხელფასებს და ღარიბებს გადაუხანალებენ.

ნაწილი 18 დეკემბერს ლონდონში ერთ-მანეთს შეხვდნენ ბიზნესმენი ბადრი პატარკაციშვილი და სპეციალური ოპერატიული დეპარტამენტის მაშინდელი ხელმძღვანელი ერეკლე კოდუა. რამდენიმე დღეში „იმედის“ ტელეეთერში ამ შეხვედრის ფარული ვიდეო ჩანაწერი გავიდა, რომელშიც პატარკაციშვილი კოდუას ხელისუფლების წინააღმდეგ ჩანაფიქრის გეგმას აცნობს. მის მიხედვით სოფლის უფროსს 100 მლ. დოლარის სანაცვლოდ არსებული ხელისუფლება უნდა დაეხსო.

ედუარდ შევარდნაძე ოჯახით მწუნარებით თანაურდნობს ქალბატონ ლია ცაგარეიშვილს მისი ქალიშვილის, ღირსეული ქალბატონის, შესანიშნავი ჟურნალისტის ნანა ჯაფარიძის ნანა ჯაფარიძის გარდაცვალების გამო და სამძიმარს უცხადებს მისი ოჯახის წევრებს და ახლობლებს. თბილისი. 27/02/2013წ.

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

თარგამაძე ლაპარაკს იწყებს? წლის 18 დეკემბერს ლონდონში ერთ-მანეთს შეხვდნენ ბიზნესმენი ბადრი პატარკაციშვილი და სპეციალური ოპერატიული დეპარტამენტის მაშინდელი ხელმძღვანელი ერეკლე კოდუა. რამდენიმე დღეში „იმედის“ ტელეეთერში ამ შეხვედრის ფარული ვიდეო ჩანაწერი გავიდა, რომელშიც პატარკაციშვილი კოდუას ხელისუფლების წინააღმდეგ ჩანაფიქრის გეგმას აცნობს. მის მიხედვით სოფლის უფროსს 100 მლ. დოლარის სანაცვლოდ არსებული ხელისუფლება უნდა დაეხსო.

გვერდი

სტატისტიკური მონაცემებით, ყოველი მეათე კაცი დარწმუნებულია, რომ მოჩვენებას გადაყრია...

მოჩვენებასა და მონაცემებს

მოჩვენებას მადიებელთა პირველი კლუბი ინგლისში 1655 წელს შეიქმნა...

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი გახდა, მერე კი... თავად მოჩვენებად გადაიქცა!

გონების თაზაზი

თქმცა, ყველაფერი ეს ლეგენდების სფეროა...

„მფრინავი პოლანდიელი“... კოლოები

ბი იყვნენ სხვადასხვა ცნობილი პოლიტიკური თუ საზოგადო მოღვაწეებიც...

რომ ადამიანები თაობიდან თაობას გადასცემენ ამ ამბებს და, სალი განსჯის მიუხედავად...

ნაც გასათვალისწინებელია ისიც, რომ „იმპერიალიზმ“ სტუმართა უმრავლესობა...

მფრინავი პოლანდიელი

მოჩვენებად არა მარტო ადამიანები ან ცხოველები, არამედ ზოგჯერ გემებიც...

არის კიდევ ერთი ვერსია, მართალია, ნაკლებად გონებაამხვილური, თუმცა კი...

ინოვაციური პროექტი

ჩვენი პრესდაიჯესტი

გაქმნილი ვახუშტის

„ნაციონალისტ“ საგანგებო მდგომარეობის გამოსახატვა სურთ

ამბობს ექსპერტი კავკასიის საკითხებში მამუკა არეშიძე, ყველაფერი შეგნებულად კეთდება...

„ახალი თაზაზი“

დიდმა ჯაიანი სოხუის თეატრში გრუნდება – სოხუის თეატრში ძალიან მალე დაგვრუნდება...

„მერსი“

„უმრავლესობაში კოტე კუპლაშვილის იმპიჩმენტის საკითხზე ვიმსჯელებათ“

– აცხადებს საპარლამენტო უმრავლესობის წევრი ეკა ბესელია, – მთავარი პროკურატურის განცხადებით...

„როზნანსი“

ვისთან ერთად ძვირფასი საბაჟოვილი რესტორანი „დაინინგ რუმში“?

პრეზიდენტი სააკაშვილი რომ სმაჭამის და გართობის დიდი მოყვარულია...

კადრი

ანაკლოტავი

ძალს მთელი ღამე არ ეძინა, ქმარს ელოდა – საოცრად ლელავდა... მერე კი გაახსენდა...

– შინი შვილი ჩემს ბელელში დავიჭირე... – ეუბნება ტიპი ბოშათა მეთაურს.

რეკლამა ბ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

ნებისმიერ ქალს მოსწონს, რომ მას ყვავილებს ჩუქნიან, მაგრამ მოსწონს მანამ, სანამ არ გაიგებს...

საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი რედაქტორი ალექსი ასლანიშვილი 299-62-77; 599 56-81-86